

Belföldi hírek

1981. június 26. p é n t e k

bb.1. száz évig is jó az új kábel - az első megrendelő: dánia - huszonhatországban szabadalmaztatták

t/sz/gk/pp/zsu hgy

1981. június 26.

eddig huszonhat országban szabadalmaztatták, s még ez év végéig néhány kilométeres távvezeték kiépítenek hazánkban és dániában abból az új kábelből, amelyet a december 4. drótművek egyik kollektívája alakított kis és nagy sorozatu gyártására berendezkezik a magyar kábel művek. a két vállalat erről megállapodást kötött. a szabadalmaztatásban, a gyártás megszervezésében, illetve a partnerek összehozásában jelentős szerepet vállalt az alkotó ifjúság egyesülés, az állami fejlesztési bank és a kisz központi bizottságának gazdasági társulása.

barkóczy istván gépészmérnök-üzemvezetőnek és munkatársainak szolgálati szabadalmát három évig vizsgálta és tesztelte a vilamosipari kutató intézet és néhány külföldi cég, két éven át pedig több, magyarországon kiépített ugynevezett referencia vezetékszakas vizsgázt.

az új anyag- és energiatakarékos kábeltípushoz hasonló még nincs a világpiacra, így a sorozattermelés beindulásával nagy megrendelésekre számíthatnak. a kábel iránt máris igen nagy az érdeklődés például japán cégek részéről, nemrég export-ajánlatot tettek pakisztáni vállalatoknak.

/folyt.köv./

bb.1./száz évig ... folyt./zsu

az új kábelt a korábbi típusoktól eltérően nem kell hor-
ganyzott huzalbevonattal ellátni, hanem csőszerű alumíniumbevo-
nattal készítik. így az nemcsak hogy jobban vezeti az áramot,
hanem a kábel előállításához mintegy 25 százalékkal kevesebb
acélbetét kell, s alkalmazásával legalább 10 százalékkal csökken
a szállításnál az elektromos energia-veszteség. további igen
nagy előnye korrózióállósága. ez annál is inkább fontos, mert
számos nagy exportpiacukon, így a skandináv országokban is az
eddiggi kábeltípusokat csak tíz évig tudták használni, sós tengeri
víz okozta korrózió miatt. a közép-keleti államokban épített
szabad vezetékek védőrétegét a homok lekoptatja, így a kábel
gyorsabban rozsdásodik. nálunk 20-25 éve garantálják a jelenleg
gyártott kábeleket. az új típus élettartama az eddiginek négysze-
rese, ami például egy itthoni új vezetéknel egész évszázadot
jelent.

a magyar kábel művek vezetőinek tájékoztatása szerint hosszabb
távon azzal számolnak, hogy az eddig használatos kábeleket teljes
egészében az új típussal váltják fel. a gyár ajánlata szerint
a magyar villamos művek tröszt a hazai vezetéképítéseknel az
új kábelt ugyanazon a kilométeráron vásárolhatja meg, vagyis a
beruházási költségek nem növekednének, jóllehet az új kábel sok-
kal értékesebb elődeinél. ha most a 35 kilométeres dán tenger-
parti vezeték beválik, már jövőre nagyobb megrendeléseknek tehet-
fek eleget az exportpiacokon./mti/

-. -

bb.2. üres pedagógus-állások a fővárosban

i/don/zsu hgy

1981. június 26.

budapestben jelenleg 245 óvónői, 282 tanítói /ebből 123
alsótagozatos napköziben/ és 287 tanári állás betöltetlen,
utóbbinál 154 általános iskolában, 46 általános iskolai fel-
sős napközi otthonban, 40 középfokú szakoktatási intézményekben.
mezei gyula, a fővárosi tanács művelődésügyi főosztályának
vezetője elmondta: annak ellenére, hogy ehhez a munkához már ja-
nuárban-februárban hozzáfognak az iskolák és a tanácsok, a buda-
pesti óvodákban és tanintézetekben viszonylag nagy pedagógushi-
ány van. az óvodák és az általános iskolák helyettesítési gon-
dokkal is küszködnek. az óvónőknek és a tanítónőknek 11 száza-
léka gyermekgondozási segélyen van, helyettesítésük nagy terhe-
ket ró az intézményekre. az óvónők és a tanítók közül az idén
többek kérték nyugdíjaztatásukat, mint amennyivel számoltak.
/folyt.köv./

-2-

bb.2./üres pedagógus ... folyt./zsu

a megnövekedett számú tanulócsoporthoz jelentkező új igé-
nyeket az idén végzetek közül kielégítették; a gond inkább
abból fakad, hogy nem tudták pótolni a korábbi hiányokat, s eze-
ken a helyeken az elmúlt esztendőben is nyugdíjas pedagógusok
dolgoztak. őket a következő tanévben is várják.

a reméltnél kevesebb friss diplomás tanár pályázott meg üres
állást általános iskolában, szakoktatási intézményben, valamint
kollégiumokban. számítani rájuk, már csak azért is, mert nagy-
szerű gyakorlatot jelent az általános iskolában vagy a szakokta-
tási intézményben végzett munka.

budapestben egész nyáron foglalkoznak a pedagógus-állások
betöltésével. az érdeklődők a pályaválasztási intézet pedagógus-
elhelyező csoportját keressék fel, amely kerületenként - és sza-
konként - nyilvántartja a betöltetlen iskolai és óvodai állá-
sokat. a pályakezdőket az v. kerület irányi utca 21-23. szám
alatt várják. a telefonszám: 177-709./mti/

-. -

bb.3. szigetvári katonalevelek a xvi. századból

igó/kz/zsu hgy

1981. június 26.

a szigetvári várbaráti kör kiadta a történelmi nevezetes-
ségű vár xvi. századi kapitányainak levelezését. a katonairások
érzékletes képet festenek a végvári életről, a törökkel vívott
harcokról, a négyszáz év előtti hétköznapi örömeiről és gond-
jairól. a könyv emléket állít horváth márk várkapitánynak, aki
1556-ban - tehát tíz évvel a vár elesete előtt - megvédte az erőssé-
géget a törökkel szemben. szigetvár későbbi sorsa, zrinyi mik-
lós és vitézeinek hősi halála az elmúlt századokban némileg el-
homályosította a kiváló katona emlékét. ali budai pasa 25 ezer
emberrel vette ostrom alá a szigeti várat, amelyben akkor mind-
össze háromszáz katona tartózkodott. horváth márk azonban mes-
teri módon védelmezte az erősséget, úgyhogy negyven nap után a
tulerőben lévő török had kénytelen volt elvonulni szigetvár
falai alól. a horvát származású, jobbágysorsból felemelkedett
vitéz emlékét ma szobor őrzi a városban./mti/

-. -

-3-

bb.4. szebb, korszerűbb kaputelefonok pécsről

kász/kz/zsu hgy

1981. június 26.

az eddigieknél szebb, korszerűbb lakáskészülékeket szerel fel a kaputelefonokhoz a baranya megyei elektronikai és szerelőipari vállalat. a „megyszer”, márkanevű, országsszerte ismert kaputelefon rendszerhez a csehszlovák tesla és az nszkbeli seko cég formatervezett, színes lakáskészülékeit használja fel a pécsi vállalat. az év első felében összesen huszezer külföldről beszerzett lakáskészüléket alakítottak át úgy, hogy azok „hozzáépíthetők”, legyenek a jól bevált hazai utcai kaputelefonokhoz. a korszerű, nyomtatott áramkör-elemekkel gyártott tesla és a szép vonalú seko telefonok megnyerték a hazai építőipari vállalatok és a kereskedelem tetszését is, így eddig mintegy ötvenezer új típusú lakáskészülékre érkezett megrendelés a megyeszerhez./mti/

-. -

bb.5. új gyermeküdülő

tas/kz/zsu hgy

1981. június 26.

a zala megyei bezeréd község határában gazdára lett egy elhagyott nemesi kuria. a megyei állatforgalmi és husipari vállalat megvásárolta a kis kastélyt és a hozzá tartozó két hektáros parkot. a vállalat szocialista brigádjai felajánlották, hogy társadalmi munkában rendbehozzák, átalakítják az ódon épületet. a jövő esztendőől ez lesz a vállalat gyermeküdülője./mti/

-. -

bb.6. júliusi szórakoztató nyár szolnokon

end/kz/zsu hgy

1981. június 26.

gazdag nyári programmal várja vendégeit júliusban szolnok. a különböző korosztályok igényeinek megfelelően összeállított rendezvényekhez tartozó kiállítások sorát a magyar képző- és iparművészek szövetsége közép-magyarországi területi szervezétének nyári tárlata vezeti be.

/folyt.köv./

-4-

bb.6./júliusi ... folyt./zsu

a damjanich muzeumban „egy földmunkás család hagyatéka”, címmel rendeznek életmód kiállítást. a tiszaparti galériában megnyíló harmadik szolnoki festészeti triennálén 40 művész több mint száz alkotását tekinthetik meg a látogatók.

a zenei események sorából kiemelkedik az ostrowi /Lengyelország/ pedagóguskórus és zenekar hangversenye a megyei művelődési és ifjúsági házban. ugyanott mutatkozik be az amerikai mercerart dancers 32 tagu együttese. első ízben lép közönség elé a szolnokon élő cigányokból alakult barna gyöngyök együttes. a tudományos rendezvények közül kiemelkedik a július 13-17 között megrendezésre kerülő országos honismereti akadémia. a nyári program szórakoztató könnyű műfajokban is bővelkedik, ami elsősorban a gyermekeknek ígér kellemes szórakozást. lesz bohóc és bábműsor, gyermek meseműsor. egy-egy rögtönzött színpadot a jubileumi téri és a bálvány utcai lakótelepen állítanak fel, s a virágos parkok között bábműsorokkal és zenés komédiával szórakoztatják a fiatalokat./mti/

-. -

bb.7. jól bevált a városkörnyéki rendszer, mérséklődött a falusi lakosság városba áramlása - a komárom megyei nevelőintézet vizsgálata

ber/kz/zsu hgy

1981. június 26.

a tatai járás megszüntetése, a városkörnyéki rendszer kialakítása jelentős fejlődést hozott az érintett 19 községben. hozzájárult ahhoz, hogy ezekből a falvakból lényegesen csökkent a lakosság városba áramlása, sőt egyes községekben számottevően növekedett a népesség - állapították meg többek között a komárom megyei népi ellenőrök a közigazgatási változások hatásának vizsgálata során. a megszüntetett tatai járás falvainak jelentős része város környéki községként tatához tartozik, s a népi ellenőrök tapasztalatai szerint az így kialakult városkörnyéki rendszerben nem csökkent, hanem inkább megnőtt a községi testületek önállósága, felelőssége. a gazdálkodó egységek nagyobb támogatása és a városkörnyéki alapok létesítése hozzájárult a falvak gyorsabb fejlődéséhez, az ellátás színvonalának javításához. a három város összességében csaknem 10 millió forintos városkörnyéki alapja az elmúlt öt évben számos olyan jogos igény ki-elégítésére - így például járdák, vízvezetékek, sportpályák, óvodák, orvosi lakások építésére - adott lehetőséget, amelyet a községek egymagukban nem tudtak, vagy csak hosszabb idő alatt lettek volna képesek megoldani.

/folyt.köv./

-5-

bb.7./jól bevált ... folyt./zsu

fejlődött a közlekedés, a kereskedelmi ellátás, javultak a kulturális lehetőségek, az egészségügyi feltételek. jelentős előrelépés várható a városok számára is abból, hogy a településfejlesztési terveket nem egy-egy helysége, hanem az egész tájegységekre készítik, így került sor tatabányai munkások családi-ház-építésére környén és vértesszöllősen, így vonták be a tataiak hétvégi házépítésébe almásneszmélyt és vértesszöllőst.

a tapasztalatok alapján a megyei nevelők között javasolta a megyei tanácsnak: a középtávú tervekben is szorosabb együttműködést alakítsanak ki az érintett városok és községek között. a tatai példára a másik két városban is létesítsenek a gazdasági szervek bevonásával külön kulturális alapot./mti/

bb.8. helyreállítják a fertődi muzsikaházat

mzs/kz/zsu hgy

1981. június 26.

uj köntösbe öltöztetik a fertődi muzsikaházat. az értékes műemléképületet a 18. század hatvanas éveiben emelték az eszterházy kastélyt körülölelő uradalmi épületek szomszédságában. az udvari muzsikusok laktak benne akkoriban, innen kapta a nevét. fertődi évei alatt Joseph Haydn is otthonra talált falai között. volt az épületnek egy nagyobb terme, minden bizonnyal ott próbálták, gyakorolták a zenészek.

a kétszáz éves házról most a helyi építőipari szövetkezet dolgozói tüntetik el az idő nyomait. kicserélik fűdémszerkezetét, megerősítik falait, megfiatalítják homlokzatát. a rekonstrukciós munkák költségét a művelődési minisztérium, az országos műemléki felügyelőség és a győr-sopron megyei tanács fedezi.

az ujjávarázsolt muzsikaház öt helyiségében Haydn emlékmúzeumot rendeznek be. szomszédságában kap helyet a községi könyvtár, a zeneiskola, az ifjúsági klub és a fertődi községi tanács./mti/

bb.9. új konyha és étterem a szombathelyi rába gyár dolgozóinak

cser/kz/zsu hgy

1981. június 26.

új konyhával és étteremmel gyarapodott a győri rába magyar vagon és gépgyár szombathelyi futóműgyára. az 550 négyzetméteres éttermet és ezer adagos konyhát a legkorszerűbb berendezésekkel, illetve gépekkel látták el. az egész épületet klimatizálták./mti/

bb.10. tőzeg exportra

dáv/kz/zsu hgy

1981. június 26.

műanyagzsákokba csomagolva vagonokban és kamionokban, utazik, jugoszláviába, ausztriába és olaszországba a sárszentmihályi határ természetadta exportcikke, a talaj javítására, termőképességének fokozására használt tőzeg. a helyi állami gazdaság évente tízezer vagonnyit bányáz belőle. eddig csak belöldön értékesítette. exportálását az idén kezdte meg. együttesen 150 vagonra van megrendelése. mivel a nyugati országokban főként a kiskerttulajdonosok és a kertészetek kedvelik ezt a természetes tápanyagokban gazdag talajerősítőszeret, a sárszentmihályiak megkezdték a tőzeg csomagolását. vásároltak egy ötletes gépet, s azzal nyolcvan kilogrammos, tetszetős, színes műanyagzsákokba csomagolják az új exportcikket. a sárszentmihály határában lévő tőzegebánya egyébként szinte kimeríthetetlen./mti/

bb.11. fiatal képzőművészek a halászbástyán

i/r1/vr/gw ie

1981. június 26.

szemadám györgy festőművész alkotásait láthatják az érdeklődők vasárnap a legközelebbi halászbástya-tárlaton. az idén harmadik alkalommal rendezett fiatal képzőművészek fórumán - az i. kerületi tanács művelődési házában rendezésében - festő-és grafikusművészek, közöttük pályakezdők mutatják be műveiket. júniustól augusztus közepéig vasárnaponként egy-egy alkotó mintegy 10 művét tekinthetik meg díjtalanul a halászbástyára látogatók.

/mti/

- . -

bb.12. új lepárló üzem épül a zalai kőolajipari vállalatnál

tóa/kz/gw hgy

1981. június 26.

fontos állomásához érkezett a zalai kőolajipari vállalat évek óta tartó műszaki-technikai rekonstrukciója. az együttesen több mint hatszázmillió forint beruházást igénylő nagyszabású munka részeként megkezdtek a kőolajfeldolgozás egyik legfontosabb berendezésének számító vákumdesztillációs üzem alapozását. az új üzem évenként négyszázezer tonna kőolaj lepárlására lesz alkalmas. edényrendszerét és készülékeit a budapesti kőolajipari gépgyár, a működéséhez szükséges különleges szivattyukat pedig a szovjetunió szállítja. ez az új üzem mintegy háromszázmillió forintba kerül, s a tervek szerint készül el.

a rekonstrukció keretében eddig megteremtették az utépi-tés, az építőipar, a szigetelőipar nélkülözhetetlen alapanyagának minősülő minőségi bitumen gyártásának feltételeit - új bitumenfuvató üzemet és tartályparkot építettek.

/mti/

- . -

bb.13. koncentrálnak az erőket - nagyarányú lakásfelújítások győr-sopron megye városaiban

cser/kz/gw hgy

1981. június 26.

győr-sopron megye öt városában - győrött, sopronban, mosonmagyaróvárott, csornán és kapuvárott - több mint másfél milliárd forintot költenek régi lakások korszerűsítésére, felújítására. ennyi idő alatt, ilyen célra még soha nem költöttek ennyit ezekben a városokban. győrött, sopronban és mosonmagyaróvárott a felújításra, korszerűsítésre kijelölt épületek jelentős része műemlék. ezekben, a lakások mellett, kiállítási termeket, a műemléki környezetbe beillő üzleteket és szórakozóhelyeket is kialakítanak.

a VI. öt éves terv időszakában

/folyt.köv./
08.01/gw

- 8 -

830
3P

bb.13. /koncentrálnak az erőket -folyt./gw

a legnagyobb összeg - 790 millió forint^{győrött} áll rendelkezésre. a felújításokat ott összekapcsolják a belváros rekonstrukciójával. korábban egyes épületeket hoztak rendbe, most a tömbrekonstrukciós módszert alkalmazzák. egymással összefüggő épületegyütteseket, utca sorokat, háztömböket egyszerre újítanak fel. az anyagi eszközöket, a munkaerőt, az építőipari kapacitást egyaránt koncentrálnak. ezzel a módszerrel lényegesen meggyorsítják a munkákat.

sopronban a középkori belváros még felújításra váró épületeinek rendbehozására koncentrálnak a rendelkezésükre álló félmilliárd forintot.

győr-sopron megyében 1985-ig együttesen 3600 lakást újítanak fel. /mti/

- . -

bb.14. komplex egészségügyi szűrés szolnok megyében

end/kz/gw hgy

1981. június 26.

az egész megyét átfogó komplex egészségügyi szűrővizsgálat kezdődik ez év augusztusától szolnok megyében. az egészségügyi szervek a terület minden 18 és 60 év közötti lakosát megvizsgálják, hogy megelőzzék a súlyosabb betegségek kialakulását, illetve gyógykezelésben részesíthessék azokat, akik valamilyen betegségben szenvednek, de erről nem volt tudomásuk. a megyei tanács hetényi géza kórháza, együttműködve az országos pulmonológiai intézettel és az országos onkológiai intézettel, szakorvosok, vöröskeresztes és népfront aktivisták széles körű bevonásával szervezi meg az 1984 végéig tartó komplex vizsgálatokat. minden felnőtt lakoson elvégzik a tüdő és daganatos szűrést, az ekg, laboratóriumi és légzésfunkció vizsgálatokat, megméri a vérnyomást. minden emberről anamnézis kórelőzmény felvétel is készül.

a szűrést, körültekintő alaposággal készítik elő, az érintett lakosságot előre kiértékelik a szűrés helyéről és időpontjáról, a feldolgozott adatokat pedig megküldik a körzeti orvosoknak, s tájékoztatják a területileg illetékes kórházakat is. a komplex szűrővizsgálat adatait az országos egészségügyi szervezéstudományi intézet r-22-es számítógépen dolgozza majd fel.

/mti/
08.07/gw

- . -
- 9 -

810
3P

bb.15. csökkent a lakásigénylők száma pécssett

han/kz/gw hgy

1981. június 26.

pécssett, a lakásigénylések megújításának első tapasztalatai szerint felére - mintegy 8500-ra - csökkent az otthonra várók száma, minőségi cserét pedig csaknem háromszázan kérnek. a kérelmezők számának csökkenését, bár kedvező jelenségről van szó, az egyszerű tudomásulvétel helyett részletesen elemzik. megvizsgálják például a nyilvántartás rendszerét, javítják a kapcsolatot a lakást építő, vagy azt támogató vállalatokkal, intézményekkel, hogy a jövőben ne maradjon az otthonra várók listáján olyan, akinek más úton megoldódik e gondja. a cél az, hogy a tanácsnak mindig reális képe legyen a lakáshelyzetről. mivel az otthonalapítás gondjaival küzdő családok érzékenyek lakásügyük intézésére, a tanács fokozott gondossággal kezeli az ezzel kapcsolatos egyéb teendőket is. így például akik betegség, külföldi tartózkodás, katonai szolgálat, vagy hasonló más ok miatt hosszabb ideig távol vannak a városból, határidőn túl is megújíthatják igénylésüket, azokat akik a kellő tájékoztatás ellenére hiányosan töltötték ki az igénylést megújító nyomtatványt több időpont megjelölésével behívják adataik tisztázása végett, azt is tervezik, hogy a pécs tanácsa által közelmúltban megalkotott lakásgazdálkodási rendeletet kézikönyv formájában megjelentetik, jogi tájékoztatókon foglalkoznak vele, a magyar rádió pécsi körzeti stúdiójában pedig nyílt napot rendeznek a lakásgazdálkodást érintő kérdésekről.

/mti/

bb.16. kiállítás

gw hgy

1981. június 26.

az országos onkológiai intézet közművelődési bizottsága kiállítást rendezett dr. fodor lászló festményeiből és b. szeleczy mandi kerámiáiból, az onkopathológiai kutató intézet tantermében. a kiállítást dr. eckhardt sándor professzor, főigazgató-főorvos és dr. pogány ö. gábor művészettörténész nyitotta meg.

/mti/

bb.17. a rio de janeiroi nemzetközi énekversenyen

gk/gw hgy

1981. június 26.

tóth mária, a zeneművészeti főiskola opera tanszakának végzős növendéke egy amerikai szopránénekesnővel együtt megosztott első díjat nyert.

/mti/

10.01/gw

- 10 -

10³⁰
3P

11

bb.18. halálos balesetek

gk/gw hgy

1981. június 26.

a balatonon, a fonyódi strand térségében egy csónak felborult és a benne tartózkodó két személy a vízbe esett. közülük bódi istván 25 éves mív-dolgozó, öreglaki lakos a vízbe fulladt, társát kimentették. a rendőrség a baleset vizsgálatát megkezdte.

szabolcs megyében nyitra belterületén balogh tamás istván 27 éves felszolgáló, nyiregyházi lakos segédmotoros kerékpárján szállította halász jános 62 éves nyugdíjas, nyiregyházi lakost, aki a járműről leesett és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

zala megyében türje belterületén paksa józsef 27 éves gépkocsivezető, zalaboldogfai lakos tehergépkocsival elütötte az uttesten átszaladó somogyi tiber 5 éves zalaszentgróti kisfiút, aki a helyszínen meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására a rendőrség vizsgálatot indított.

nagy sándor 41 éves takarító, monori lakos figyelmen kívül ment át a xviii., lakatos utcai vasuti átjáróban és egy személyvonat halálra gázolta.

/mti/

bb.19. Lottó nyerőszámok

gk/gw hgy

1981. június 26.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság közlése szerint a tótkomlóson megtartott 26. heti Lottósorsoláson a következő számokat húzták ki:

47, 52, 57, 85, 90.

a júniusi tárgynyeremény-sorsoláson a 26. játékhét szelvényei vesznek részt.

/mti/
10.50/gw

- 11 -

11⁴⁵
3P

12-1P

bb.20. nemzetiségi nyelvművelő tábor a duna mentén

igó/kz/gw hgy

1981. június 26.

a duna menti bár községben pénteken zárta kapuit a nemzetiségi olvasótábor, amelyben - egymást váltva - csaknem másfél-száz szerb-horvát, illetve német ajkú gyerekek töltött tiz napot. baranya, bács-kiskun, komárom, somogy és zala megye nemzetiségi származású kisdiákjai játékos programok során ismerkedtek anyanyelvükkel. az olvasótábor kettős célkitűzést valósított meg. egyrészt igyekezett „felfedezni”, a gyerekek számára nyelvjárásuk szépségeit, érdekességeit és ezáltal annak megőrzésére buzdította őket, másrészt megismertette velük irodalmi nyelvüket, a hazai délszláv illetve német nemzetiség kiváló szakemberei - tanárok, könyvtárosok, újságírók, művészek - vezették a nyelvművelő foglalkozásokat. a duna menti táborozás alkalmat adott arra, hogy az ország különböző tájairól összesereglett gyerekek megismerkedjenek baranya megye kulturális és néprajzi értékeivel.

/mti/

bb.21. megkezdődtek az űrségi napok

lér/kz/gw hgy

1981. június 26.

pénteken megkezdődtek az ezuttal első alkalommal rendezett űrségi napok vas megyében. a célja az, hogy felhívják a figyelmet erre jellegzetes és különleges tájegységre, egyedülálló természeti, táji és népi-építészeti értékeire. az esemény-sorozat nyitányaként pénteken a tájegység központjában űrszentpéteren - megnyílt a sabaria cipőgyár helyi üzemének termékbe-mutatója, a nagyrákosi községi művelődési otthonban pedig az űrség gazdag vadállományát, vadgazdálkodását reprezentáló kiállítás. ugyancsak ezen a napon rendezték meg magyarszombatfán brodszky ferenc és patona teréz, a népművészet ifju mestereinek kerámiakiállítását. mindketten az űrségi fazekasoktól tanulták a mesterségüket, a forma és az anyag szeretetét. alkotásaik a tájegység legjobb gerencsér hagyományait őrzik. tárlat nyílt a szalafői klubkönyvtárban is. ott horváth jános festőművész űrségi tájakat, embereket, azok dolgos hétköznapjait megörökítő alkotásai kerültek közönség elé.

/folyt. köv./

11.25/gw

- 12 -

4⁵⁰
3P

12. 10

bb.21. /megkezdődtek azfolyt./gw

gazdag, egész napos programok, kulturális és sportrendezvények, vásárok, termékbemutatók, újabb kiállítások várják szombaton és vasárnap is az érdeklődőket, látogatókat az űrségi napokon.

/mti/

- . -

bb.22. továbbképzésen a néptáncoktatók

lér/kz/gw hgy

1981. június 26.

pénteken szombathelyen, a népművelési intézet, valamint a vas megyei művelődési és ifjúsági központ közös szervezésében megkezdődött a néptáncoktatók továbbképzése. a tiz napos elméleti és gyakorlati továbbképzésre az ország minden részéről és a szomszédos szlovákiából hatvan táncoktató, táncsoport vezető érkezett. a tanfolyam központi témája nyugat-magyarország folklórja, ezen belül elsősorban a tánc és a zene. a résztvevők külön tájékoztatást kapnak vas megye népzenei hagyományairól, valamint kulturtörténeti értékeiről is.

/mti/

- . -

bb.23. diplomakiosztó ünnepség a soproni erdészeti és faipari egyetemen

cser/kz/gw hgy

1981. június 26.

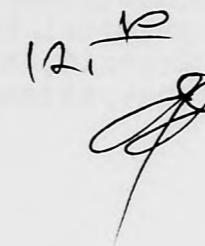
diplomakiosztó és tanévzáró ünnepséget tartottak pénteken a soproni erdészeti és faipari egyetemen. dr. somkuti elemér rektorhelyettes értékelte a tanévet és adta át a diplomákat a végzős mérnököknek. az erdőmérnöki kar nappali tagozatán 49-en, a faipari mérnöki karon pedig - nappali és levelező tagozaton együttesen - 82-en szereztek diplomát. ugyancsak pénteken rendezték meg a diplomakiosztó ünnepséget az egyetem székesfehérvári földrendező és földmérő főiskolai tagozatán is. ott 40 földmérő és 33 földrendező üzemmérnök tett sikeres államvizsgát.

/mti/

11.29/gw

- 13 -

4⁵⁰
3P

12. 10

bb.24. az utakon a legnagyobb veszélyt a relatív gyorsajtás jelenti

t/don/gk/gw hgy

1981. június 26.

a megengedett határokon belül mindenki olyan sebességgel hajtson, ami biztonságos! - így fogalmazták meg a biztonságos sebesség-megválasztással kapcsolatos országos akció lényegét pénteken a muosz-ban tartott sajtótájékoztatón. vincze győző rendőr ezredes, az országos közlekedésbiztonsági tanács titkára elmondta: lakott területen kívül és belül a legnagyobb veszélyt - gyakoriságánál fogva - a relatív gyorsajtás jelenti. az ütközéses karamboloknál, a gyalogos - és gyermekbalesetek zöménél a fő baleseti ok mellett másodlagos tényezőként szinte kivétel nélkül megállapítható a relatív gyorsajtás. országos adat: a járművezetők által okozott balesetek egyharmada a sebesség helytelen megválasztása miatt fordul elő, és minden kilencedik baleset halállal végződik. e szomorú tény indította a hatóságokat arra, hogy akciót szervezzenek a helyes sebességmegválasztásért, s megállítsák a nem ritkán ámokfutóként száguldozó autósokat. mivel nyáron fordul elő a legtöbb karambol, ezért határozták el, hogy a következő két hónapban fokozott ellenőrzést tartanak az utakon.

a sajtótájékoztatón szóltak az indokolatlanul lassan, túlzott óvatosságot vezetőkről is. bennük azt kell tudatosítani, hogy igazodjanak a forgalom ritmusához, természetesen a biztonságos sebességmegválasztás követelményei szerint. amíg a gyorsan hajtó járművezető közvetlen, addig az indokolatlanul túlzottan lassan hajtó járművezető közvetett módon okoz balesetet, mert e magatartásával veszélyes manővereket - például szabálytalan előzéseket - provokál.

/mti/

bb.25. kitüntetés

pp/gk/gw hgy

1981. június 26.

az elnöki tanács nyugállományba vonulása alkalmából, kiemelkedő gazdasági, politikai és társadalmi munkája elismeréséül fejér antalnak, a dunai vasmű személyzeti és oktatási igazgatójának a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést pénteken soltész istván ipari miniszterhelyettes adta át. /mti/

12.40/gw

13²⁵
3P

bb.26. doktoravatás a kertészeti egyetemen

t/kg/mv/pp/gw hgy

1981. június 26.

a kertészeti egyetemen pénteken tartották a doktoravató és a szakmérnök oklevélátadó ünnepséget. dimény imre, az egyetem rektora 23 kertésztudományi doktorjelöltnek, 18 növényvédő szakmérnök és 17 zöldségajátó szakmérnök jelöltnek nyújtotta át a diplomát.

az egyetem megalakulásának 125. évfordulójára három éve alapított jubileumi emlékplaketteket is kiosztották. a kertészeti szakoktatásban, a tudományos kutatásban és a termelés fejlesztésében kiemelkedő munkásságuk elismeréseként emlékplakettet kapott farkas edit, az egyetem adjunktusa, hargitai lászló tanár-szervező tanár és polgár gyula, az egyetem nyomdaipari szakmunkása.

/mti/

bb.27. ápolják hagyományukat a békési románok - a nemzetiségi szövetség elnökségének ülése eleken

sam/kz/gw hgy

1981. június 26.

az ország román nemzetiségű lakosságának hetven százaléka békés megyében él, s a tapasztalatok szerint példamutatóan ápolják népi hagyományukat, anyanyelvüket - állapították meg pénteken eleken a magyarországi románok demokratikus szövetsége elnökségének ott megtartott ülésén. a népművészet különösen eleken és méhkeréken él erőteljesen. mindkét helyen gyermek-, ifjusági- és felnőtt hagyományőrző táncsoport, valamint pávakör is működik. tervezik, hogy a két település valamelyikén központi román népi együttest hoznak létre.

a megyében élő románok közművelődési ellátottságáról szólva az ülésen elmondották, hogy a románlakta helyeken /például kétegyháza és eleken/ korszerű könyvtár szolgálja az anyanyelvükön olvasó nemzetiségieket, s rövidesen befejeződik a méhkeréki könyvtár megújítása is. e békési könyvtárak sajátossága, hogy egyben a nemzetiségi közművelődés otthonai, klubokat, szakköröket is működtetnek.

/folyt. köv./

12.50/gw

- 15 -

13³⁰
3P

bb.27. /ápolják hagyományait... folyt./gw

a művelődési házak román klubjaiban az anyanyelvi társalgás, szórakozás mellett szakőri és műkedvelő művészeti tevékenységre is lehetőség van. anyanyelven tartják a különböző foglalkozásokat /például az ismeretterjesztő előadásokat, író-olvasó és művész-közönség találkozót / is. a tit-től mind gyakrabban kérnek román nyelvű előadást - 1979-ben 14, 1980-ban már 40, az idén pedig várhatóan még több anyanyelvű ismeretterjesztő előadást hallhatnak a békési románok. a nemzetiségi könyvtárak korszerűsítését követően a mostani ötéves tervben megújulnak a megye románlakta településeinek művelődési házai is /az eleki, a méhkeréki, a kétegyházi és a battonyai/.

a megyei tervei között szerepel még, hogy 1982-től békéscsabán a jókai színházban rendezik meg a békési nemzetiségek művészeti bemutatóit, így a románokét is. további figyelemreméltó elképzelés, hogy a központi román népi együtteshez hasonlóan megyei román színjátszó együttes létrehozását tervezik, mindkét együttes rendszeresen járja majd a románlakta helységeket./mti/

- . -

bb.28. felújították a sopronbánfalvai barokk lépcsősort

mzs/kz/gw hgy

1981. június 26.

befejeződött több évig tartó helyreállítása, pénteken átadták rendeltetésének sopronbánfalván a kolostorhegyi lépcsősort. a későgótikus templomhoz és a barokk kolostorhoz vezető lépcsősort a 18. század közepén építették. a lépcsőfokok között hét pihenőt alakítottak ki, s a pihenőkre két-két, szenteket ábrázoló, csaknem ember nagyságu szobrot állítottak. a hazánkban szinte egyedülálló szoborsorozattal díszített lépcső nagyon megrongálódott, korlátja elpusztult, szobrai tönkrementek. a rekonstrukciót az országos műemléki felügyelőség végezte. a lekopott, lecsorbult kőlépcsőfokokat rendbehozták, illetve kicserélték, a szobrok letöredezett díszeit pótolták. két hiányzó szobrot Kovács György szobrászművész faragott meg újra. /mti/

12.05/gw

- . -
- 16 -

13¹¹
3P

bb.29. a szerkesztőségek figyelmébe!

gw hgy

1981. június 26.

... mai bb. 7. s.z. hírünk /jól bevált.../

1 bek. 13. sorában a szöveg helyesen:

...szinvonalaának javításához. az egykori tatai járás falvai

ma 3 városához tartoznak s a három város összességében...

/mti/

- . -

bb.30. ülést tartott az elnöki tanács

gk/gw hgy

1981. június 26.

... a magyar népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

Losonczy Pál, az elnöki tanács elnöke tájékoztatta a testületet Alhadzsi Shehu Shagarinak, a nigériai szövetségi köztársaság elnökének hivatalos magyarországi látogatásáról. az elnöki tanács megállapította, hogy a látogatás és a tárgyalások lehetőséget adtak a két fél álláspontjának kicserélésére a legfontosabb nemzetközi kérdésekben és jól szolgálták a magyar-nigériai kapcsolatok továbbfejlesztését. az elnöki tanács a tájékoztatást tudomásul vette.

az elnöki tanács kiegészítette a középfoku oktatási intézményekről szóló törvényerejű rendeletet. az új rendelkezések értelmében a honvédelmi miniszter is létesíthet szak-középiskolát. ezzel lehetőség nyílik a szakmunkásképzéssel egybekötött szaktiszthelyettes-képzés kiszélesítésére.

az elnöki tanács bírákat választott meg és mentett fel, egyéni kegyelmi ügyeket tárgyalt, végül egyéb folyamatban lévő ügyekben döntött./mti/

13.10/gw

- . -
- 17 -

14¹⁰
3P

bb.31. zápor és tűzriadó próba a pécsi nemzeti színházban
- költözik a kamara

han/kz/gw ál

1981. június 26.

a pécsi nemzeti színházban pénteken a hagyományos évadzáró záporpróbát ezúttal tűzriadó terv próbájával kötötték össze. a színpadon feltételezett tűz észlelésekor riasztották a tárulatot és a tűzoltókat, majd négyezer liter vizet zuditottak a színpadra azzal a céllal, hogy lehűtse a nézőteret elválasztó vasfüggőnyt, s megakadályozza a lángok tovaterjedését. a biztonsági berendezések és a közreműködők egyaránt jól szerepeltek a látványos gyakorlaton.

a pécsi nemzeti színház másik rendhagyó év végi feladata: a kamaraszínház költözésének előkészítése. az induló rekonstrukció miatt ugyanis ősztől a kamarának több éven keresztül az uránvárosi ságvári endre művelődési ház ad otthont. a bővített és felújított kulturális intézmény kényelmes, nagyon szép környezetbe várja a színház és közönségét. a tanács, az ércbánya vállalat és a színház összefogásával a művészi munka minden feltételét biztosítják. a színpadot például előszínpaddal bővítették, kicserélték padozatát, két világítási tornyot szereltek fel. a pécsi kamaraszínház új helyén szeptember második felében, az a nagy varázsló című gyermekdarabbal nyit.

/mti/

bb.32. embargó: pénteken 18.30 óráig!

módosulnak egyes utlevél-rendelkezések - a belügyminisztérium és a pénzügyminisztérium közös közleménye

gk/gw ál

1981. június 26.

a belügyminiszter július 1-től egyszerűsíti az egyes európai szocialista országokba való utazások engedélyezését. ennek alapján az állampolgárok utlevelükbe olyan, öt évig érvényes kiutazási engedélyt kapnak, amellyel szolgálati és magáncélból egyaránt - külön engedély nélkül - utazhatnak a bolgár népköztársaságba, a csehszlovák szocialista köztársaságba, a lengyel népköztársaságba, a német demokratikus köztársaságba és a román szocialista köztársaságba.

/folyt.köv./
13.26/gw

- 18 -

14.15
SP

bb.32. embargó: pénteken 18.30 óráig!

/módosulnak egyes utlevél-rendelkezések - ...folyt./gw

ezen országokba kiutazó magyar állampolgárok az érvényes rendelkezések szerint vásárolhatnak valutát.

a kiutazás engedélyezésének egyszerűsítéséhez kapcsolódva a pénzügyminiszter július 1-től módosítja a vonatkozó illetékszabályokat is. eszerint, a felsorolt országokba való kiutazásra jogosító utlevél illetve a következő:

- új utlevél váltása esetén a határozatlan számú szolgálati és magánutazás engedélyezése 250 forint, az egyszeri szolgálati vagy magánutazás engedélyezése 100 forint;

- a már meglévő utlevél érvényességének meghosszabbítása és egyben határozatlan számú szolgálati és magánutazás engedélyezése 200 forint, az egyszeri szolgálati vagy magánutazás engedélyezése 50 forint.

a korábban kiadott egyszeri és többszöri kiutazási engedélyek az utlevél érvényességi idején belül felhasználhatók.

/mti/

- . -

bb.33. lakások különböző készültségi fokon - a lakásszövetkezetekről tárgyalt a győr-sopron megyei népi ellenőrzési bizottság

mzs/kz/gw ál

1981. június 26.

a lakásszövetkezetek építő-, és fenntartó tevékenységéről tárgyalt pénteken a megyei székhelyen a győr-sopron megyei népi ellenőrzési bizottság. mint a megelőző széleskörű vizsgálat tapasztalatai alapján megállapították, a megyei tanács és a mező között létrejött megállapodás megteremtette a feltételeit annak, hogy 1985-ig 12600 lakás épüljön a megyében magánerebből. a népi ellenőrzés vizsgálata azt is tisztázta, hogy a nagyobb létszámú szövetkezetek előnyösebbek, mint a kisebb létszámúak. a legkedvezőbbnek a népi ellenőrök a vállalati támogatású szövetkezeti építkezéseket ítélték. ilyen esetben nemcsak a költségmentesebb, s a lakáshoz jutás terhe sem nehezedik olyan süllyal a szövetkezeti tagokra, mint az egyéni indítványra szerveződött kisebb közösségekben.

/folyt.köv./

Le hiteles

13.40/gw

- . 19 -

14.15
0

bb.33. /lakások különbözőfolyt./gw

a tanácskozáson helyeselték, hogy a tanácsai értékesítésű szövetkezeti lakásoknál a szövetkezt vezetősege már a műszaki átadáson résztvesz, hogy a hiányosításokat már észrevételeik figyelembevételével végezhessek el a kivitelezők.

sokhelyütt gondot okoz a szövetkezeti lakások karbantartása is. a megoldás jó lehetőségét példázza a megyeszékhelyen működő szövetkezeti karbantartó társulás. ez, a népi ellenőrök tapasztalatai szerint is jó színvonalon, szervezeten látja el 28 lakásfenntartó szövetkezet karbantartási és felújítási munkáit. a testület hasonló megoldást javasolt a megye nagyobb városai számára.

a tanácskozáson beszámoltak egy ígéretes kezdeményezésről győrtől olyan 28 lakásos kísérleti lakótelep épül szövetkezeti formában, amelynek kétszintes, különbejáratu lakásait különböző készültségi fokon adják át tulajdonosaiknak, s ennek megfelelően a lakások ára is más és más lesz. az utómunkákat a lakók később, abban az időpontban fejezhetik be, amikor anyagi erejük megengedi, amennyiben e kísérlet sikeres lesz, a módszert széles körben alkalmazzák a városban. /mti/

- . -

bb.34. időjárásjelentés

gw ál

1981. június 26.

a meteorológiai intézet jelenti 1981. június 26.-án
14.00 órakor:

sokfelé eső, zápor

a brit szigetek és franciaország fölé hűvös levegő áramlik, s ez ott felhősödést, esőket, záporokat okoz. sokfelé esik az eső a balti-tenger vidékén és a lengyel síkságon. emiatt napközben ott is hűvös az idő. továbbra is a meleg és a napsütés jellemzi az időjárást a szovjetunió európai területének nagy részén, a fekete-tenger partján és a balkán félszigeten. a földközi-tenger fölött nedves és meleg léghullámok érkeznek fölénk, emiatt átmenetileg ismét csapadékos lesz időjárásunk.

/folyt.köv./
14.03/gw

- 20 -

1430

bb.34. /időjárás....folyt./gw

csütörtökön az ország legnagyobb részén 10-14, az északi keleti vidékeken csak 6-9 órán át sütött a nap. a késő délutáni óráktól főként a nyugati határvidéken és az északi hegyvidéken záporosók, zivatarok fordultak elő. a máreggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csapadéknyom és 5 mm között volt. többfelé megélnkült a szél. a hőmérséklet csúcspontja 21 és 27 fok között alakult. ma hajnalra 10 és 18 fok közé hűlt le a levegő.

délelőtt délnyugat felől felhősödés kezdődött és a déli vidékeken 1-2 helyről kisebb esőt is jelentettek. a dunántúlon megélnkült a délnyugati szél. a hőmérséklet 11 óra 19 és 25 fok közé emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 19,9 fok volt, ez 0,6 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 24 fokot mértek, a tengerszintre átszámított légnomás 1013 mb, mérsékelten süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete ma 11 órakor siófoknál 19 fok volt.

várható időjárás szombat estig:

további felhősödés, mindenütt eső, zápor, helyenként zivatar. holnap napközben ismét csökkenő felhőzet. egyre kevesebb eső.

sokfelé megerősödő déli, délnyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 14,19

a legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 22,27 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 278 cm, a víz hőmérséklete 18,2 fok volt.
/mti?/

- . -

14.05/gw

- 21 -

1440

bb.37. jól jött az eső a mezőgazdaságnak

i/kg/ve/pp/ig ál

1981. június 26.

az elmúlt napok bőséges esőzése kedvez a mezőgazdaságnak, erőre kaptak a növények, a csapadék nyomán kialakult hűvösebb idő pedig némileg lassítja az érés ütemét, ami sok növénynél előnyösen hat a terméshozamokra. Legjobban a kukoricát, cukorrépát és a burgonyát viselte meg a csapadék hiány, de most behozhatják a lemaradást.

a csapadék eloszlása azonban - amint az agrometeorológiai szolgálatnál elmondották - meglehetősen szeszélyes volt. a dunántúlon - főként keszthely, letenye, szombathely környékén - az elmúlt tíz napban 75 milliméter eső esett, s ez az időjárás nemcsak hogy törlesztette csapadék-adósságát, de 30 milliméternyi többlet is keletkezett. így e terület és általában a dunántúli szántóföldjei, kertjei, rétjei és legelői még nedvességtartalékot is felhalmozhattak. más a helyzet a keleti országrészben, itt sok helyen alig néhány milliméter eső hullott, tovább szomjaznak a növények. különösen a kertészeti kultúrák, a paprika és a paradicsom.

elsősorban a homokos talajokon, ahol a nehéz gépek nem süllyednek a sárba, már megkezdődött az őszi árpa aratása. a hét végén mind több gazdaság állítja be gépeit erre a munkára. a búzabérlők kalászái is - részben az esők hatására - egyre teltebbek, a szemek közelítik a viasz-érést. /mti/

- . -

bb.39. szedik a sárgabarackot

lász/kz/ig ál

1981. június 26.

megkezdtek a sárgabarack szedését a híres kiskunsági kajszisokban. a vidék nagyüzemi és szórványültetvényein egy millió fa érleli a télvégi fagyoktól megdézsmált termését. a zöldéret szakemberei úgy számítják, hogy az előző évi rekordhoz képest az idén hatvan százalékkal kevesebb lesz a felhozatal. a minőségre azonban nem lesz kifogás. a termés kiesést némileg ellensúlyozza, hogy a megmaradt gyümölcs szépen fejlődött, a szokottnál jóval nagyobb. /mti/

- . -

14.00/ig

- 22 -

14.00

bb.38. megújuló ujbpest - a iv. kerületi tanács ülése

t/gi/jk/bc/ig ál

1981. június 26.

ujbpest vi. ötéves fejlesztési tervéről tárgyalt pénteki ülésén a iv. kerületi tanács. mint a tanácsülésen elhangzott, a városrész dinamikus fejlődés előtt áll: befejeződik a rekonstrukció második üteme, s megkezdődik a főváros egyik legnagyobb beruházása, a káposztásmegyéri lakótelep építése.

1985 végéig 17 új lakással gyarapodik a kerület. a lakásigények teljes körül kielégítése ennek ellenére sem várható, mivel a szanálások aránya a korábbiakhoz képest számottevően nő. az új lakások zömét - az eddigi gyakorlatnak megfelelően - a fiatal házásoknak, illetve a többgyermekes családoknak utalják ki.

a kerületben viszonylag sok az elavult, sürgős felújításra szoruló lakóépület. a fokozott kívánalmakkal az ingatlankezelő vállalat nem tudott lépést tartani, főként azért, mert korábban nem állt rendelkezésére a szükséges anyagi erőforrás. ebben a tervciklusban viszont lényegesen több pénzzel gazdálkodhat, mint a múltban. 1985-ig 3 ezer bérleményt korszerűsít, tesz kényelmesebbé. főként az 1950 előtt épült házakat részesíti előnyben.

ujbpest másik fő gondja: kevés a tanterem. mivel az általános iskolás korosztály létszáma az utóbbi időben számottevően nőtt a saját erőforrások tekintélyes hányadát új tanterem építésére fordítják. az elkészülő 22 tanteremmel lényegesen csökkentik a zsúfoltságot, s javítják az oktatómunka feltételeit. enyhül a helyzet az óvodákban és a bölcsődékben is: a tervidőszak végére minden jogos igényt kielégítenek. a kereskedelmi ellátás színvonala is emelkedik: hét, nagy alapterületű abc-áruházat létesítenek, s más új létesítményekkel is gazdagodik a kerület. /mti/

- . -

bb.35. mérnök-jelöltek bucsuja miskolctól

kör/kz/gw ál

1981. június 26.

pénteken a hagyományokhoz hű felvonulással elbucsúztak tanintézetüktől, s a várostól a miskolci nehézipari műszaki egyetem bányász-, kohász- és gépész mérnök karának végzős hallgatói.

/folyt. köv./
14.30/ig

- 23 -

14.30

bb. 35. /mérnök folyt./gw

a három kar több mint négyszáz végzőse a magyar-szovjet barátság téren gyülekezett, ahol székely lászló, a városi tanács elnökhelyettese köszöntötte - bucsuztatta a mérnök-jelölteket, a fiatalok azt követően az alsóbb évfolyamok hallgatóinak kíséretében végig vonultak a városon, végül a hősök terén álló felszabadulási emlékművet vették körül, s elhelyezték a kegyelet és a hála virágait a talapzatán a hagyományokhoz hiven ott adták át a végzősök az utánuk következő évfolyamnak a kar zászlaját. /mti/

- . -

bb. 36. kgst közlekedési tárgyalások

ik/ve/pp/gw ál

1981. június 26.

június 22-25. között a csehszlovákiai olműtzben tartotta ülését a kgst közlekedési együttműködési állandó bizottsága. a tagországok közlekedési miniszterei a kgst közlekedési célprogram keretében megállapodást írtak alá az atomenergetikai berendezések biztonságos nemzetközi szállítására, az ülésen ki-egészítő intézkedéseket dolgoztak ki a tagországok közötti 1981-85. évi áruszállítások zavartalan lebonyolítására is.

az ülésen részt vett magyar küldöttség pullai árpád közlekedés-és postaügyi miniszter vezetésével visszaérkezett budapestre. /mti/

- . -

bb. 40. a belpolitikai főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. június 26.-án 14.00 óráig

gw

1981. június 26.

1. száz évig is jó az új kábel
2. üres pedagógus-állások a fővárosban
3. szigetvári katonalevelek
4. szebb, korszerűbb kaputelefonok pécsről
5. új gyermek üdülő
6. júliusi szórakoztató nyár szolnokon
7. mérséklődött a falusi lakosság városba áramlása
8. helyreállítják a fertői muzsikaházat
9. új konyha és étterem
10. tőzeg exportra
11. fiatal képzőművészek a halászbástyán

/folyt. köv./

14.40/ig

24 -

1500

bb. 40. / a belpolitikai ... folyt./ig

12. új lepárló üzem épül a zalai kőolajipari vállalatnál
13. koncentrálnak az erőket - nagyarányú lakásfelújítások győrtt
14. komplex egészségügyi szűrés szolnok megyében
15. csökkent a lakásigénylők száma pécsen
16. kiállítás
17. a rio de janeiro-i nemzetközi énekversenyen
18. halálos balesetek
19. a lottó nyerőszámok
20. nemzetiségi tábor
21. őrségi napok
22. néptáncoktatók
23. diplomakiosztó ünnepség
24. az utakon a legnagyobb veszélyt
25. kitüntetés
26. doktoravatás
27. a nemzetiségi szövetség ülése
28. barokk lépcsősor felújítás
29. a szerk. figy!
30. ülést tartott az elnöki tanács
31. költözik a kamara
32. utlevél-rendelkezések
33. lakások különböző készültségi fokon
34. időjárás
35. mérnökjelöltek bucsuja
36. kgst közlekedési tanácskozás
37. jól jött az eső
38. megújuló újpest
39. szedik a sárgabarackot
40. hírjegyzék /mti/

- . -

bb. 42. kalocsai rózsa, matyó tulipán egy csokorban - a váci utcában

t/bi/gk/sl/ig ál

1981. június 26.

csodálatosan himzett bluzok, terítők, szinpompás, pingált tányérok, népviseletbe öltöztetett babák, s még ezernyi más, szemét gyönyörködtető dísz tárgy és használati eszköz csalogatja a belvárosban sétálókat a népművészeti és háziipari vállalat váci utcai boltjába, ahol pénteken árusítással egybekötött kiállítás nyílt a kalocsai és a matyó népművészeti háziipari szövetkezet legszebb termékeiből.

/folyt. köv./

15.15/ig

- 25 -

1500

bb.42. /kalocsai ... folyt./ig

bárdos sándor, a vállalat igazgatója megnyitó beszédében hangsúlyozta: ez a bemutató része annak a kiállítás-sorozatnak, amelyet évek óta rendszeresen szervez a vállalat az ország legkülönbözőbb részein. évente tíz kiállításon vonultatják fel a magyar népművészet legszebb alkotásait - ezzel is népszerűsítve, terjesztve a népi kultúra értékeit.

a mostani kiállítás kissé eltér az eddigiektől, ugyanis egy helyett két - mégpedig a két legnagyobb és legismertebb - szövetkezet mutatja be három millió forint értékben termékcsaládját. a bemutató legvonzóbb darabjai minden bizonnyal a rendkívül finom kalocsai richelieu-s himzések, s a matyó selyemhímzéssel dusan diszitett terítők lesznek. mindkét szövetkezet hosszú idő óta jelentős partnere a vállalatnak, a kalocsai 23 millió, a matyó pedig 50 millió forint értékben szállítja termékeit évente.

külföldiek és hazaiak egyaránt fokozódó érdeklődéssel keresik a népi hagyományokban gazdag vidékek művészetének kincseit. a július 4-ig nyitva tartó árubemutatón garantáltan hiteles, művészileg értékes népművészeti alkotásokkal találkozhatnak a látogatók. /mti/

- . -

bb.41. ötvenszeresére nőtt a mezőgazdaság műanyagfelhasználás - nemzetközi tudományos kollokvium kecskeméten

lász/kz/ig ál

1981. június 26.

pénteken befejeződött a mezőgazdaság műanyagfelhasználásával foglalkozó 3 napos nemzetközi kollokvium. az eszmecserén angol, bolgár, csehszlovákiai, francia, lengyel, ndk- és nszk-beli szakemberek is részt vettek. mint többek között elmondták husz év alatt ötvenszeresére nőtt a hazai mezőgazdaság műanyagfelhasználása, s ennek egyik eredményeként teljesen átalakult a korai zöldségtermesztés. jelenleg az ország minden lakosára négy négyzetméter fóliával borított terület jut, s ez alatt 20-25 kiló primőraru terem. a fólia alatti primőr termelés együttes értéke ma már meghaladja az évi öt milliárd forintot. a fóliák kertészeti hasznosítása a következő években méginkább előtérbe kerül. az előjelek szerint hamarosan meghódítja a disznóvénny-, a szamóca-, a spárgatökök-, a kínai kel- és a levélzöldségfélék termelését is. arra természetesen ügyelni ^{kell} mert hiszen ezen mulik a fólia felhasználásának további terjedése, hogy az ára ne borítsa fel a termelési költségek egyensúlyát. ezen összefüggésben felhívták a figyelmet arra, az ujabban megjelent ugynevezett vízfüggönyös, egyéb keletborításu, tartósabb használatu fóliák ára már ilyen veszéllyel fenyeget.

/folyt.köv./
15.30/ig

- 26 -

15.30

bb.41. /ötvenszeresére ... folyt./ig

a primőrtermelés nagy arányú fellendülésén túl a műanyagok alkalmazása higiénikusabbá és egyszerűbbé teszi az anyagmozgatást és a csomagolást is. a műanyag zacskók, zsákok, kannák, hordók, flakonok, tartályok már most nélkülözhetetlenné váltak az élelmiszer- és a mezőgazdasági termelésben. üvegszálas poliészterből készített nagyméretű tárolótartályok már boros hordóként is szolgálnak korrózió ellenálló tulajdonsága lehetővé teszi, hogy a hagyományos állattenyésztési berendezéseket felváltsa a műanyag. így például a sertésfiasztatókban pótolhatja a fémből készült rácspadlózatot és az etetőket. /mti/

- . -

bb.43. aratási ügyelet a mém-ben

k/kgómv/pp/zsu ál

1981. június 26.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek betakarítási munkáját akadályozó körülmények elhárítására július 1-től rendkívüli ügyeleti szolgálatot szervez. a mém ügyelete munkanapokon reggel 7 órától este 7 óráig, szombaton reggel 7 órától délután 5 óráig, vasárnap reggel 7 órától déli 1 óráig áll a segítségnyújtást igénylők rendelkezésére. a rendkívüli minisztériumi ügyelet a 119-832-es telefonszámon hívható. /mti/

- . -

bb.44. jubileumi centrum-hétfő, dupla kedvezmény

i/kf/v/pp/zsu ál

1981. június 26.

a centrum áruház vállalat 1971-ben vezette be az azóta népszerű, a vásárlók által ma már várt hétfői kedvezményes akcióját. az elmúlt 10 év alatt megrendezett 500 centrum-hétfővel 200 millió forintot takarított meg a lakosság.

június 29-én a jubileumi centrum-hétfőn az ország 35 áruháza a megszokott 20 helyett egységesen 40 százalékos kedvezményt ad az egyes áruházi osztályokon kijelölt összesen többszázféle cikkre. /mti/

- . -

15.45/zsu

-27-

16.00

bb.45. hatszázötven szerződéses üzlet

i/kf/ve/pp/zsu ál

1981. június 26.

a szerződéses üzemeltetésre kijelölt fővárosi és szolnok megyei vállalatok, szövetkezetek az első negyedév végéig 1428 üzletet hirdettek meg. ezekre 1609 pályázatot nyújtottak be. a belkereskedelmi minisztérium adatai szerint a meghirdetett üzleteknek nem egészen a felére, 654-re - 479 vendéglátó, 83 élelmiszer, 78 vegyipar-cikk és 14 ruházati üzletre - a korábbi eddig vállalkozó, az átadott üzletek átalánydíjban vállalt nyeresége kétszerese annak, amit a boltok az előző évben realizáltak./mti/

-. -

bb.46. flórián jubileum

i/kf/ve/pp/zsu ál

1981. június 26.

öt éve nyílt meg az ország akkori legnagyobb bevásárlóhelye, a flórián üzletközpont. az ott működő boltok, üzletek jubileumi meglepetést tartogatnak a vásárlóknak; június 30 - július 4. között öt napon át más-más árucikket adnak 50 százalékkal olcsóbban./mti/

-. -

bb.47. szombatig tart a kedvezményes tüzelőakció

i/kf/ve/pp/zsu ál

1981. június 26.

már csak egy napig vásárolható kedvezményel szén az ország tüzip-telepein.

a tüzelőkereskedelem április 6-án kezdődött hagyományos akciója - amelyben összesen 1 millió 150 ezer tonna tüzelőt, 950 ezer tonna hazai szenet és 200 ezer tonna hazai brikettet kínáltak mázsánként 11, illetve 5 forintos kedvezményel - szombaton befejeződik. a július közepi adatok szerint az akcióba bevont brikett elfogyott, szénből 732 ezer tonnát adtak el./mti/

-. -

15.50/zsuu

-28-

16°

bb.48. metrópótló buszok - esténként

don/gk/pp/zsu ál

1981. június 26.

pályafelújítás miatt a kelet-nyugati metró felszíni szakaszán vasárnaptól augusztus végéig napközben ritkábban, este 8 órától üzemzárásig pedig egyáltalán nem közlekednek a metró-szerelvények. a vonatok helyett a népstadion állomás és a fehér ut között autóbuszok szállítják az utasokat./mti/

-. -

bb.49. hétfői mentesítő buszjáratok

i-kf/ve/pp/-zsu ál

1981. június 26.

a hét végén a volán az engels térről 40 kisegítő járatot indít.

külön felkészültek a dorogi egézsnapos rockfesztiválra, amelyhez a piliscsaba-esztergom vonatpótló és a budapest-dorog-esztergomi menetrendszerű járatokat szükség szerint megerősítik. a rendezvény végére az utasok visszaszállításához éjjel fél 11 után a menetrendszerű járatokon felül további 20 autóbusz helyeznek készenlétbe, s gondoskodnak az urh-s forgalomirányításról is./mti/

-. -

bb.50. közvetlen hajójárat budapest-szentendre között

i/kf/ve/pp/zsu ál

1981. június 26.

az idegenforgalmi szezonra a nagy érdeklődésre tekintettel a mahart bővíti a dunai utazás lehetőségeit. június 27-én, szombaton közvetlen hajójáratot indít budapest és szentendre belvárosa között. az új hajójárat naponta közlekedik: a batthyány tértől 8.30, 11, 13.30 és 16 órakor, szentendréről vissza 10, 12.30, 15 és 17.30 -kor indul a hajó. a menetidő szentendrére 70, vissza budapestre 50 perc. a szentendrei teátrum előadásaira a meghatározott napokon júliusban budapestről 18.30, vissza szentendréről 18.30 órai indulással is közlekedik hajó./mti/

-. -

16.00/zsu

-29-

16¹⁵

bb.51. két műszak az autóklub soproni kirendeltségén

i/kf/ve/pp/zsu ál

1981. június 26.

a növekvő turizmus, a nagy autósforgalom jobb kiszolgálására 8, illetve 3 órával meghosszabbítják a magyar autóklub soproni műszaki állomásának üzemidejét. a kirendeltség július 1-től két műszakban, hétfőtől péntekig 6-22 óra, szombaton 6-12 óra között tart nyitva.

a műszaki állomás két műszakos munkarendje nemcsak a klubtagoknak, hanem minden nyugatra induló autós turistának kedvező. a soproni shell-kut melletti műszaki állomáson ugyanis a hasznos tájékoztatásokon, az utazásokhoz nélkülözhetetlen tudnivalókon - vámrendelkezések, határ- és kompátkelőhelyek, utasználatti díjak, nyitvatartási idők, stb. - kívül pótolhatók még az utazáshoz ajánlott különböző okmányok is./mti/

-. -

bb.52. befizetési határidő

i/mg/pp/zsu ál

1981. június 26.

kedden jár le a kötelező gépjármű felelősségbiztosítás első féléves díjainak befizetési határideje. ezzel kapcsolatban kéri az állami biztosító, hogy a postautalványokon olvashatóan tüntessék fel a gépkocsi rendszámát, továbbá őrizzék meg a csekket, mert ezzel sok bosszúságtól, utánjárástól kímélhetik meg magukat az autótulajdonosok a műszaki vizsgán, vagy egy esetleges adás-vételnél./mti/

-. -

bb.53. július 1-től: takarékcsekk

zsu ál

1981. június 26.

július 1-től életbe lép a takarékcsekk. szerdától azok a budapesti átutalási betétszámla-tulajdonosok, akikkel az országos takarékpénztár csekkszerződést kötött, az ország több mint 30 vállalatának kereskedelmi egységeiben fizethetnek csekkel, ugyanakkor készpénzt is felvehetnek az otp-fiókokban, postahivatalokban, illetve takarékszövetkezetekben./mti/

16.05/zsu

-30-

16.30

bb.54. rudas helyett gellért

i/don/ve/pp/zsu ál

1981. június 26.

július 1-től augusztus 31-ig műszaki munkák miatt zárva lesz a rudas gőzfürdője. az sztk-utalványok tulajdonosai ebben az időszakban a gellért fürdőt a hét minden napján, a dandár- és a rác-fürdőt pedig kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap kereshetik fel. a dandár-fürdő egyébként június 29-től július 1-ig zárva lesz./mti/

-. -

bb.55. magyar konyha-vacsorák a sajtó házában

i/kf/ve/pp/zsu ál

1981. június 26.

három napra megnyitják a nagyközönségnek a magyar sajtó háza éttermét, ahol a magyar konyha szerkesztősége rendez vacsorákat.

július 6-án, 7-én és 8-án este a gasztronómiai magazin tavaszi számának színes oldalain közölt - a korszerű táplálkozás jegyében összeállított receptek szerint készített - zöldséges ételeket, az egyes fogásokhoz ugyancsak a magyar konyhában javasolt gyümölcsbőlékat és nyári italokat kínálnak a vendégeknek./mti/

-. -

bb.62. tájházakat avattak mezőkövesden

kör/kz/zsu ál

1981. június 26.

új néprajzi és idegenforgalmi nevezetességgel gazdagodott mezőkövesd: népi műemléki együttesé nyilvánított negyedében pénteken két tájházat adtak át rendeltetésének.

az egyik a századfordulón épült és eredeti állapotába visszaállított vértől és sártéglából épült nádfedeles, tapasztott földpadlós, épületben a szegődményes summáscsaládok életkörülményeit, lakását tanulmányozhatják az érdeklődők. a másik épület módosabb, önálló gazda lakása. mint a látogatók láthatják, főképp a butorok díszítésében, a konyha gazdagabb felszerelésében tér el szegényesebb párjától./mti/

-. -

16.10/zsu

-31-

16.30

bb.60. termelők és feldolgozók tanácskozása a martfői növény-
olajgyárban

end/kz/1g ál

1981. június 26.

hazánk európa egyik legjelentősebb olajos növényt
termelő és feldolgozó iparral rendelkező országa lett. a
növényi olaja világpiacra is egyre keresettebb, éppen ezért
a jövőben is nagy gondot fordítunk e fontos ágazat fej-
lesztésére - hangsúlyozták a termelők és a feldolgozók pén-
teken martfűn megrendezett tanácskozásán. az olajos növények
közül hazánkban, mint a továbbiakban elmondták, a napraforgó elfog-
lalja a legnagyobb területet. mezőgazdasági üzemünk ma már
megközelítően 280 ezer hektáron a 10 évvel korábbinak csaknem
az ötszörösén termelik. a vi. ötéves tervben a napraforgó ter-
mőterülete várhatóan a jelenlegi szinten stabilizálódik, na-
gyobb gondot kell viszont fordítani a termés hozamok növelésé-
re, a hibridfajták elterjesztésére. a cél az, hogy a napra-
forgó legalább háromnegyed része intenzíven termő hibrid
legyen.

a martfői növényolajgyár közvetlen ellátási öveze-
tében lévő szolnok megyei üzemek öt év alatt mintegy husz-
ezer hektárral növelték az olajos növények termőterületét.
a repce és a szója mellett több mint 40 ezer hektáron ter-
melnek napraforgót. az értékes olajos növények jól jövedel-
meznek: tavaly az üzemek növénytermesztésből származó összes
bevételének a 18 százalékát szolgáltatták.

a napraforgó az idén szolnok megyében és az ország más
területein is szépen fejlődik, biztató termést ígér. a mart-
fői növényolajgyárban gondos karbantartással készülnek az új
termés fogadására: az idén már ezer tonnát akarnak feldol-
gozni naponta. korszerűsítették az alapanyag átvételét, javi-
tották a tárolási lehetőségeket. naponta 1800 tonna olajos
magvat tudnak átvenni a termelőktől. csapadékos időjárásra
is felkészültek: szárítóberendezést szereltek fel./mti/

16.00/1g

- . -

- 32 -

16⁴⁰

bb.56. az elsők között a nagyüzemi zöldségtermelés fejlesztése -
ülést tartott a heves megyei tanács

kov/kz/1g ál

1981. június 26.

a heves megyei tanács pénteken egerben tartott ülésén
megvitatta és jóváhagyta a megye hatodik ötéves területfej-
lesztési tervét, s ebben a vidék jellegének megfelelően to-
vábbra is kiemelten fontos szerepet kapott a kertészeti ter-
melés. azzal számolnak, hogy a tervidőszakban a hozamokat a
zöldségtermő terület kismértékű csökkenése mellett 15-20
százalékkal tudják növelni. ennek érdekében, ahol csak le-
het a primár termelés növelése érdekében a fólia felü-
letek növelésén túl, a meglévő hulladékhasznosítását al-
nagymértékben fejlesztik az üvegházi kertészkedést is. az
utóbbihoz főként a gagarin hőmérő szomszédságában vannak kitűnő
lehetőségek. a terv, a nagyüzemi kertészeti termelés mellett,
hosszabb távon is számol a háztáji és kisegítő gazdaságok
termelésével.

a hatodik ötéves tervben elsősorban a minőségi borter-
melés javára tovább folytatják a megyében a nagyüzemi sző-
lőültetvények rekonstrukcióját. öt év alatt mintegy 1.500
hektár szőlő telepítését tervezik elsősorban a világpiacra
is keresett bikavért adó szőlőfajtákból. a programban szerep-
lő korszerűsítésekkel el akarják érni, hogy a megye történelmi
borvidékein állandósuljon a 8 tonna hektáronkénti hozam.

a hatodik ötéves terv fő célkitűzései közé tartozik
a mezőgazdaság egészének intenzív fejlesztése, valamint az
élelmiszeripar termelésének gyors ütemű növelése. mező-
gazdasági termelést átlagosan 15-17 százalékkal akarják növel-
ni; az élelmiszeripar fejlesztése során korszerűsítik a megyei
állatforgalmi és husipari vállalat, valamint a heves megyei
tejipari vállalat gyöngyösi üzemét, egerben pedig a borgaz-
dálkodáshoz szükséges berendezéseket gyarapítják.

a hatodik ötéves tervben tovább folytatják a recski
ércmező feltárásának előkészítő munkálatait, a visontai szén-
mezőn pedig újabb területek művelését kezdik meg.

a terv számol azzal is, hogy heves megye lakónépessége a
hatodik ötéves terv végére várhatóan mintegy ezer fővel csök-
ken, a munkaképes koron aluliak szám a pedig valamelyest növekszik.

/folyt.köv./
16.15/1g

- 33 -

16⁴⁵

bb.56. /az elsők ... folyt./ig

a megyei tanács személyi kérdésekben is döntött. a korábban megüresedett elnökhelyettesi posztra bágyi imrét, a megyei tanács vb kereskedelmi osztályvezetőjét választották meg.
/mti/

bb.57. fotó-laborház

t/me/jk/ig ál

1981. június 26.

a fővárosi fotó vállalat júliusban megkezdte új laborházának technológiai szerelését, berendezését - jelentette be erdélyi lászló attila igazgató pénteken a fehérvári uti, négy-szintes épületben tartott sajtótájékoztatón. elmondta: év végéig rendre idetelepítik a főváros más-más részein lévő laboratóriumaik felszereléseit és az új berendezéseket. az automaták, számítógépek és más korszerű berendezések alkalmazása révén sokkal gyorsabban teljesítik a megrendeléseket.

az amatőr fényképezés rohamos fejlődése megköveteli a fényképek nagyüzemi előállítását. a fővárosi fotó vállalat naponta átlag 3000-6000 különböző megrendelésnek tesz eleget. várható, hogy miután több lesz a szabad idő, tovább gyarapszik az amatőr fotósok, filmesek száma, s mindannyian szeretnék rövid időn belül elkészíttetni fénykép- és filmfelvételeiket.

a műszaki könyvkiadóval közösen megkezdik a főfotó amatőr stúdió kiadványsorozatának megjelentetését. kis füzeteket adnak ki, többek közt az amatőr fotó esztétikájáról, a színesfényképezés történetéről, a fény mérés különféle módszereiről, az amatőr fotósok jogi ismereteiről. a váci utcában, az anna presszó mellett lévő műtermük helyén fotógalériát nyitnak ez év novemberében: a képzőművészeti alappal együtt lehetővé teszik a fotók rendszeres kiállítását és értékesítését, a magyar fotóművészet értékeinek megőrzését. /mti/

16.25/ig

- 34 -

bb.58. tovább korszerűsítik vas megye településhálózat-fejlesztési tervét - ülést tartott a vas megyei tanács

Lér/kz/zsu ál

1981. június 26.

vas megyében az utóbbi években csak szombathely, s a két középfoku központ - sárvár, illetve körmend - fejlődése alakult egyértelműen kedvezően, az alsófoku szerepkörrel felruházott településeké viszont nem mindenben felel meg a követelményeknek. mint a megye tanácsának pénteken tartott ülésén a továbbiakban elmondták, a nehézségek ellenére is örvendetes módon mérséklődtek az egyes területek között az életkörülményeket tekintve eddig fennálló különbségek. kialakultak a kisebb, a megye tájegységeihez igazodó sajátos központok. a városokban és a kiemelt településeken a tervezettnél gyorsabban nőtt a lakosság száma, s mint már ebből is következtethető, az aprófalvak népessége tovább csökkent. évről-évre növekszik az olyan települések száma, ahol a halálozás aránya meghaladja az élveszületéseket. 1979-ben például már a községek 70 százalékában nem volt természetes szaporodás, s jelenleg már a megye öt városában él a lakosság 48 százaléka.

a megyében az ipar jelentős része a felső-, közép- és kiemelt alsófoku településeken található. a mezőgazdaságban is folytatódott a koncentráció: jelenleg már 3 állami gazdasághoz és 60 termelőszövetkezethez tartoznak a megye nagyüzemi művelésében lévő földjei, s ezek központjai is, kevés eltéréssel, mind az alsófoku központokban vannak.

a tanács mindezek mérlegelése alapján módosította a megye településhálózat-fejlesztési tervét. kimondta többek között azt, hogy a jövőben, különböző intézkedésekkel úgy kell irányítani, fejleszteni a társadalmi munkamegosztást, hogy megálljon szombathely lakosságának bevándorlás útján történő túlzott növekedése, s ugyanakkor erősödjön a középfoku és a már kialakult mikrokörzeti központok jelentősége. az alsófoku központok népesség-megtartó képességét pedig - a mezőgazdaság elsődleges fejlesztése mellett - ipari munkaaltszalmak megteremtésével is növelni akarják. javítani akarják a lakásépítési feltételeket, s nagyobb figyelmet fordítanak arra is, hogy az alapfoku ellátást mindenütt helyben, a minőségi ellátást pedig a szerepkörrel rendelkező településeken kaphassák meg.

a megyei tanács felhívta a figyelmet arra is, hogy az eddiginél jobb kapcsolatokat kell kiépíteni a szomszédos győr-sopron, veszprém és zala megyével, továbbá ausztria és jugoszlávia határmenti területeivel. /mti/

16.40/zsu

- 35 -

bb.68. szerkesztőségek figyelmébe! /németh károly /

zsu ie

1981. június 26.

mai bb. 38-as hírünk /megújuló újpest - a iv. kerületi tanács ülése/ helyesen a következőképpen kezdődik:

újpest vi. ötéves fejlesztési tervéről tárgyalt pénteki ülésén a iv. kerületi tanács, a tanácsülésen részt vett és felszólalt

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára.

mint a tanácsülésen elhangzott, a városrész dinamikus fejlődés előtt áll .../mti/

..-

bb.64. autóbuszok villamosok, trolibuszok helyett - vezeték- és vágányjavítások miatt

i/me/jk/zsu ál

1981. június 26.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy autóbuszokat közlekedtet villamosviteldijjal felsővezeték- és vágányjavítások miatt június 30-ra virradó éjszaka 21 órától 0.20 óráig az örs vezér tere - használcikkpiac között a 13-as villamos helyett; június 30-ra és július 1-re virradó éjszaka 20.30-tól 0.30-ig a közvágó-híd - jászai mari tér között, a 2-es villamos helyett; július 1-re virradó éjszaka 0.10 órától 4.10 óráig a november 7. tér - moszkva tér végállomás között a 6-os éjszakai villamos helyett; a július 1-re, 2-re, 3-ra, 4-re virradó éjszaka 21.30 órától 0.45 óráig a bethlen gábor utca - kármán utca, illetve bethlen gábor utca - jászai mari tér között a 73-as, illetve a 76-os trolibuszok helyett; július 3-ra virradó éjszaka 0.40 órától 4.30 óráig a mező imre ut - salgótarjáni ut kereszteződés - éles sarok között a 28-as éjszakai villamos helyett; július 3-ra virradó éjszaka 0.10 órától 4.30 óráig a budafok kocsiszín - kelenvölgy megálló között a 43-as éjszakai villamos helyett; július 5-én üzemkezdettől 16 óráig a bethlen gábor utca - kármán utca között a 73-as, a bethlen gábor utca - jászai mari tér között a 76-os, az erzsébet királyné uti aluljáró - kossuth tér között a 70-es, a garay utca - kossuth tér között pedig a 78-as jelzésű trolibuszok helyett.
/mti/

..-

16.45/zsu

-36-

170

bb.61. kiosztották az építőipari vállalatok ujitási, találmányi versenyének díjait

t/mg/gk/pp/zsu ál

1981. június 26.

kiosztották pénteken az építőipari vállalatok tavalyi ujitási, találmányi versenyének díjait az építő-, fa- és építőanyagipari dolgozók szakszervezetének székházában. az ágazati minisztérium és szakszervezet értékelése alapján a bács megyei állami építőipari vállalat, illetve a beton- és vasbetonipari művek érdemelte ki az első helyezést dolgozóiknak a tavalyi évben elért ujitási és találmányi eredményeiért.

a verseny eredeti célja az volt, hogy serkentse az építőiparban az ujitókedvet, bár a benyújtott ujitás napjainkban is kevés, javulásról mégis azért beszélhetünk, mert a vállalatok több hasznosítható ujitást vezettek be a gyakorlatba, mint korábban bármikor. szám szerint három és fél ezret, amely csaknem 420 millió forint hasznót hozott a vállalatoknak. mindez az ujitásokra vonatkozik, mert a találmányokat tekintve sokkal kedvezőbb a kép. tavaly az építőiparban 238 feltaláló szabadalmi bejelentése nyomán hasznosítottak 53 találmányt, ezek 200 millió forinttal gazdagították a vállalatokat. az eredmények ellenére - amint az elhangzott a díjátadási ünnepségen - az ujitási és találmányi verseny teljes mértékben még nem éreztette hatását. az építőanyag- és szerelvénygyártó vállalatoknak háromnegyede, az építőipari és szerelővállalatoknak a fele, a tanácsai építőipari vállalatoknak pedig mindössze 10-15 százaléka élt a verseny adta lehetőségekkel.
/mti/

..-

bb.59. színház- és hangversenyterem, sportcarnok, kenyérgyár épül komlón

han/kz/zsu ál

1981. június 26.

a várossá nyilvánításának 30. évfordulójához érkezett komló tanácsa pénteki ülésén megtárgyalta és jóváhagyta a város vi. ötéves tervét. a ma már harmincezer embernek otthont adó településen továbbra is meghatározó szerepe lesz a szénbányászatnak, a fejlesztése érdekében pedig kiemelt helyet kapott a lakásépítés. mivel a hét dombra települt városban elfogyott az építésre alkalmas terület, a jövőben kifelé sik területen terjeszkedik komló. a közeli sikonda gyógyfürdőhöz vezető út mellett jelölték ki az új városrész helyét, amely a nevét is az üdülőlőhelyről kapja.

/folyt.köv./
16.50/zsu

-37-

170

bb.59./szináz folyt./zsu

a nagyszabású program közművesítéssel indul, de már ebben a terv-időszakban többszáz új otthon készül el ezen a területen. több, rég várt kulturális intézménnyel gazdagodik komló. elkészül a 350 személyes színház és hangversenyterem, az új szilvási lakótelepen területi klub nyílik. a bányaváros mindennapi életében sok gondot old meg, hogy megkezdik az új kenyérgyár, a sportcsarnok és a napi tizenötezer köbméter kapacitású szennyvíztelep építését. fejlesztik a nagyközösségi tv antennát. a tervek között szerepel még szociális otthon, bölcsőde, játszótérek kialakítása. a város lakosságának, szocialista brigádjainak eddigi segítőkészségére alapozva, a következő öt esztendőben 30-35 millió forint társadalmi munkával számol komló tanácsa./mti/

-.-

bb.63. szombaton, vasárnap: füred és sió expressz - új vikend-vonatokat indít a máv a főváros és a balaton között

kász/az/zsu ál

1981. június 26.

budapest és a balaton között két új expresszvonalat indít szombattól a máv. a sió és a füred expressz június 27-től szeptember 6-ig minden szombaton és vasárnap közlekedik budapestről siófokra illetve balatonfüredre, valamint vissza. a füred reggel 7 óra 05-kor, a sió 8 óra 30-kor indul a déli pályaudvarról, s mindkettő csak a magyar tenger partján, a végállomáson áll meg. balatonfüredre 9 óra 50-kor, siófokra 10 óra 15-kor érkezhetnek meg a fővárosból a hétvégi fürdőzők.

este balatonfüredről 20 óra 25-kor, a déli part fővárosából pedig 21 óra 05-kor indulnak vissza az új expresszek. a füred 22 óra 25-kor, a sió 22 óra 45-kor érkezik meg utasaival a déli pályaudvarra.

a négy kocsiból és étkezőkocsiból összeállított szerelvények egyelőre háromszáz utast szállítanak, de szükség esetén az igényeknek megfelelően újabb személyvagonokkal töltik meg őket. a vikendexpresszekre a gyorsvonati menetjegy mellé természetesen helyjegyet is kell váltani./mti/

-.-

17.05/zsu

-38-

1430

bb.65. ifjúnoknapok borsod megyében

hag/kz/ig ál

1981. június 26.

pénteken kazincbarcikán megnyitották a borsod megyében hagyományos ifjúnok és szakmunkástanuló napokat, valamint a megye dolgozó fiataljainak kempingtalálkozóját. a sorrendben immár hatodik alkalommal megrendezett háromnapos találkozón a megye városainak, falvainak fiataljai közül több mint ezren vesznek részt. az egressy béni művelődési központban megtartott megnyitó után a kisz tizedik kongresszusának határozatairól és a fiatalok előtt álló feladatokról juhász andrás, a kisz központi bizottság titkára tartott előadást. ezt követően a találkozó résztvevői a város négy ifjúsági klubjában gyűltek össze, s a város üzeméről, fiataljainak életéről kaptak tájékoztatást.

a találkozó szombaton szekcióülésekkel folytatódik. napirendre kerülnek egyebek között a fiatal szakmunkások pályakezdésének és munkahelyi beilleszkedésének gondjai, az üzemi- és iskolai demokrácia fórumaival, valamint a kisz érdekvédelmi szerepével kapcsolatos kérdések. a rendezvénysorozat vasárnap sportversennyel zárul./mti/

-.-

bb.67. hatszázötvenöt kombájn rajtra kész - aratási szemle somogyban

káp/kz/ig ál

1981. június 26.

határszemlét tartottak pénteken dr dénes lajos mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes részvételével somogy megye vezető mezőgazdasági szakemberei. ezuttal nemcsak az aratási felkészülés érdekelte őket, hanem az egyéb kultúrtervények fejlődéséről is tájékozódtak. elsőként a megye legkisebb közös gazdaságát, az ezeröttszáz hektáros kőröshegyi jobb élet termelőszövetkezetet keresték fel. a kertészetét tekintették meg. mint meggyőződtek róla a tsz husz hektáros részben sík fóliával fedett dinnyeföldjéről két hét múlva már szállíthatják a sárgadinnyét a piacra. a határszemle a pusztaszemesi és az igali aranykalász, a kisgyaláni egyesült erdő és a göllei béke termelőszövetkezetben folytatódott. a szakemberek úgy találták, hogy az utóbbi napok csapadékos időjárása javította a terméskilátásokat. ezt igazolja a már helyenként betakarított ősziárpa hozama is. a búzák nagy része viaszérésben van és ha az időjárás kedvező lesz, jövő héten megyeszerte megindulhatnak a kombájnok.

/folyt.köv./
16.50/ig

- 39 -

1430

bb.67. /hatszázötvenöt ... folyt./ig

igen szépen fejlődik a kukorica is: nem egy táblán már vállig ér, s néhány nap múlva már hányja is a cimerét. a napraforgók is hasonlóak, a cukorrépa ugyszintén.

a határszemle után győri józsef, a megyei tanács mezőgazdasági és élelmezésügyi osztályvezetője egyebek között elmondotta, hogy somogyban több mint száznégyezer hektár kalászosot, repét és magborsót kell betakarítani, s ebből a buza területe csaknem 65.000 hektár, az őszi és tavaszi árpáé pedig tizenhat és félezer hektár. hatszázötvenöt üzemképes kombájn áll készen az ideai aratásra, s ezek együttesen naponta több mint hatezerhatszáz hektár termését vágják le és csépelik el. bővült a szállítókapacitás, a száritó berendezések pedig naponta több mint harmincezer tonna gabonából képes a felesleges nedvességet eltávolítani. /mti/

- . -

bb.68. kitüntetés

jk/ig ie 1981. június 26.

az elnöki tanács gál péternének, a külügyminisztérium főelődójának több évtizedes eredményes külügyi munkásságáért, nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. /mti/

- . -

bb.71. felhasználható: 19 órától!

az építők v. országos kórustalálkozója

gom/kz/ig ie 1981. június 26.

péntek este az építők v. országos kórustalálkozásának nyitányaként somogy megye számos helyén - balatonföldváron, lellen, szemesen, szántódon és taszáron - többszáz torokból csendül föl az ének. a pénteki hangversenysorozatot szombaton szakmai tanácskozás követi, melyet kaposváron, a szekszervezet székházában tartanak. a karnagyok, művészeti munkatársak, a társadalmi vezetőség képviselői megvitatják kórusmozgalmuk helyzetét, gondjait, beszámolnak munkájukról.

a találkozó gálaestjét szombaton kaposváron, a latinca sándor művelődési központ színháztermében tartják. ezen a találkozón résztvevő valamennyi kórus fellép. /mti/

17.05/ig

- 40 -

1435

bb.66. számítógépes ügyviteli, üzemirányítási rendszer kialakítására társult négy megye tsz-szövetsége

dáv/kz/ig ál

1981. június 26.

társulást alakított mikroszámítógépes technikán alapuló, ügyviteli, valamint üzemirányítási rendszer kidolgozására, feltételeinek megteremtésére, s országos elterjesztésére csongrád, baranya, fejér és komárom megye termelőszövetkezeteinek területi szövetsége - jelentették be pénteken székesfehérvárott a fejér megyei termelőszövetkezetek területi szövetségének elnökségi ülésén. az együttműködő szövetségek célja, hogy a videoton elektronikai vállalat vt 20/a típusu kisszámítógépére alapozva kifejlesszék azt az ország minden részében használható ügyviteli, üzemirányítási rendszert, amely alkalmas lesz arra, hogy még ebben az öt éves tervben felválltsa, korszerűsítse a termelőszövetkezetek számviteli, pénzügyi és üzemirányítási rendszerét.

a huszonötmillió forintba kerülő programot részben saját erőből részben központi támogatással valósítják meg. a rendszerterveket - az illetékes kutatóintézettől - már megrendelték, s munkacsoport dolgozik a felhasználói igények kidolgozásán, összesítésén. /mti/

- . -

bb.70. felhasználható: 20 órától!

megkezdődött a kőröshegyi hangversenysorozat

káp/kz/ig ie 1981. június 26.

pénteken este a kőröshegyi műemléktemplomban kezdetét vette a balaton déli partjának egyik legrangosabb nyári kulturális eseménye. a „cantus panonicus”, hangversenysorozat az első előadáson andria galun jugoszláv művész orgonahangversenyén, a kaposvári vikár béla kórus működött közre zákányi zsolt karnagy vezényletével.

az ideai kőröshegyi hangversenyek további előadásait - augusztus 28 -ig - minden pénteken este tartják neves orgonaművészek, valamint a budapesti madrigál kórus, a magyar rádió és televízió gyermekkórusa és más ismert kórusok közreműködésével. /mti/

- . -

17.15/ig

- 41 -

1440

bb.69. felhasználható 19 órától!

megkezdődtek a soproni ünnepi hetek

cser/kz/zsu ie

1981. június 26.

a pénteken, a középkori belváros főterén, megnyitották a hagyományos, sorrendben már a 24. soproni ünnepi heteket. az országos és nemzetközi érdeklődéssel kísért nyári kulturális és sport program megnyitóján markó józsef városi tanácselnök hangoztatta: sopron nyitott kapukkal, a nyitott kapuk mögött évszázadok szorgalmas alkotó munkájával, felhalmozott értékekkel várja vendégeit.

szombaton megkezdődik a városban a 3. országos kamarakórus fesztivál, és ezt követően pedig egészen július 19-ig, minden nap kínál ujdonságot az ünnepi hetek programja a város lakóinak és vendégeinek. a hagyományos orgonakoncerteken kívül, zenekari hangversenyre, operett- és operabemutatókra kerül sor a városi színházban, a fertőrákosi barlangszínházban, a művelődési házakban, műemléki templomokban.

a színház/három alkalommal - június 27-28-29-én - lép fel a veszprémi ípetőfi színház együttese. németh lászló széchenyi című drámájával, biró-lengyel a cárnő című vígjátékával és heltai-szirmai tündérlaki lányok című zenés játékkal. a fertőrákosi barlangszínházban két alkalommal - július 4-én és 6-án - bartók estét tartanak: a magyar állami operaház művészeinek előadásában a kékszakállu herceg vára és a csodálatos mandarin kerül színre. ugyanott s ugyancsak két alkalommal a kaposvári csi-ky gergely színház társulata a chicagó című musicalt mutatja be. rendeznek a barlangszínházban még operettet és a hagyományokhoz hűven fellép a magyar állami népi együttes is.

a kulturális programot gazdag sportműsor egészíti ki. emellett több kiállítás is nyílik. az ünnepi hetek eseményei iránt az egész országban nagy az érdeklődés. sokszáz jegyelővételi igény érkezett ausztriából és az nszk-ból is. elsősorban a barlangszínházi előadások iránt jelentős az érdeklődés./mti/

bb.73. pénteken hazaérkezett

ve/zsu ie

1981. június 26.

fehér lajos, a magyar partizán szövetség elnöke és nagy gábor, az elnökség tagja, akik a magyar partizán szövetséget képviselték a szovjetunióban a nagy honvédő háború kezdetének 40. évfordulója alkalmából rendezett emlékünnepeken./mti/

17.20/zsu

-42-

1800

bb.72. óvári miklós békés megyei látogatása

bty/az/zsu ie

1981. június 26.

óvári miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, pénteken békés megyébe látogatott. békéscsabán, a párt megyei székházában frank ferenc, az mszmp békés megyei bizottságának első titkára és gyulavári pál, a megyei tanács elnöke fogadta. a központi bizottság titkára résztvett és felszólalt a békés megyei pártbizottság ülésén, amelyen megvitatták az 1977. október 20- i - a hosszútávú külgazdasági politikával és a termelési szerkezet fejlesztésével foglalkozó központi bizottsági határozat végrehajtásának megyei tapasztalatait, majd tájékoztatót hallgattak meg a központi bizottság június 18-i üléséről.

a pártbizottsági ülés után óvári miklós a délutáni órákban a megye vezetőinek társaságában ellátogatott a békés-csongrád megyei téglá- és cserépipari vállalat békéscsabai 4. számú gyárába. /mti/

-.-

bb.74. vinkler lászló kiállítása

dén/kz/zsu ie

1981. június 26.

a közelmúltban elhunyt vinkler lászló festőművész grafikáiból nyílt pénteken kiállítás a szegedi bartók béla művelődési központban, akropoliszi pillanatok címmel. az európát járt, kísérletező kedvű mesternek, sokszáz tanítvány egykori oktatójának ezúttal mintegy 30 művét mutatják be. valamennyit devecseri gábor görög mitológiai ihletésű verseinek illusztrálására készített./mti/

-.-

bb.75. szapudi-laendler istván emlékkiállítás mosonmagyaróvárott

cser/kz/zsu ie

1981. június 26.

szapudi-laendler istván festőművész alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt pénteken a mosonmagyaróvári hansági muzeumban. a kiemelkedő tehetségű, tragikus sorsu realista művész főleg portréival aratott sikert, a második világháborút megelőző években. 1899-ben budapesten született, rövid életének utolsó másfél évtizedét azonban vidéken, egy csendes hanság-vidéki faluban, győrsövényházaán töltötte. ott festette legsikeresebb alkotásait, amelyekkel számos díjat nyert. 1945 januárjában antifasiszta tevékenysége miatt a nyilasok elhurcolták és kivégezték./mti/

17.30/zsu

-43-

1805

bb.76. ismét megnyílt a szegvári falumuzeum

dén/kz/zsu ie

1981. június 26.

hosszabb idő után pénteken felújítva újra megnyílt a szegvári falumuzeum. ez alkalommal egy régi kismesterség eszközeit - egy szenteskörnyéki kádárműhely szerszámaival - bemutató kiállítást láthatnak az érdeklődők. a hordók, dézsák, kádák készítésénél használt mintegy 250 szerszám jó része még a múlt századból való. ezek közül különösen érdekesek a faragott virágokkal és állatfigurákkal díszített gyaluk, a különféle méretű és rendeltetésű vésők, fűrészek, az egykori mesterek fából készült nagyméretű körzői. valamennyi a közelmúltban került a szentesi múzeum birtokába. a szegvári falumuzeumban fél évig lesznek kiállítva./mti/

-.-

bb.77. aratási rekord a hanságban

cser/az/zsu ie

1981. június 26.

aratási rekord született a fajta-hansági állami gazdaságban az ország legnagyobb szántóterületű gazdaságában: 26 kombájnnal másfél nap alatt betakarították az 560 hektáron termő őszi árpát. a munkával pénteken végeztek, s rögvést kezdtek az érett táblákon a repce aratásához, ezt a növényt 670 hektáron termesztik.

a gazdaságban több mint 10 ezer hektár aratnivaló vár 46 kombajn legénységére. az egész gépparkot csak az aratás csucsidejében vetik be./mti/

-.-

17.35/zsu

-44-

R¹⁰

bb.79. felhasználható 19.30-tól!

együtműködési megállapodás

t/mg/gk/pp/zsu ie

1981. június 26.

négy esztendőre szóló együtműködési egyezményt írtak alá a magyar tudományos akadémia és a spanyol tudományos kutatási főtanács vezetői pénteken a duna intercontinental szállóban. az egyezmény értelmében a két intézmény tudósai együttműködnek a földtudományi, a szilárdtestfizikai, a biológiai, a műszaki és a társadalomtudományi kutatásokban, olyan témákban, amelyek mindkét országban igen aktuálisak és komoly kutatási múlttal rendelkeznek. az együttműködés a kutatók cseréjét, a társintézetek rendszeres látogatását és a konferenciákon való közös részvételt is jelenti.

az egyezményt láng istván, az mta főtitkár-helyettese és dr. José Antonio Monzó-Delgado ortiz, a spanyol tudományos kutatási főtanács alelnöke írta alá. a spanyol küldöttséget fogadta Pál Lénárd, az mta főtitkára is./mti/

-.-

bb.80. felhasználható 20.00 órától!

orgonahangverseny sukorón

dáv/az/zsu ie

1981. június 26.

orgonahangversenyt rendeztek pénteken a híres sukorói református templomban, ahol az 1848-as pákozdi csatát megelőző haditanácsot tartották. a tavaly felújított, eredeti szépségében helyreállított templomban ella istván és a székesfehérvári kamarazenekar adott koncertet, Bach műveiből./mti/

-.-

bb.82. embargó 18.30-ig!

a görög kp titkárának látogatása

jk/zsu ie

1981. június 26.

az mszmp központi bizottságának meghívására budapestre látogatott antonisz ambatielosz, a görög kommunista párt politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára. a görög párt képviselőjével pénteken gyenes andrás, a központi bizottság titkára folytatott megbeszélést. szívélyes, elvtársi légkörben áttekintették a nemzetközi életet, a nemzetközi kommunista mozgalom, valamint a két párt kapcsolatainak időszerű kérdését. a megbeszélésen részt vett horn gyula, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője./mti/

-.-

bb.78. lakáscsere-szervezet, garzonlakások fiataloknak - építőipari kisz-vezetők tanácskozása

tár/az/ig ie

1981. június 26.

Állami lakásépítő vállalatok kisz-szervezeteinek mintegy 60 vezetője tanácskozott pénteken debrecenben, a hajdu megyei állami építőipari vállalat munkásszállóján. az első ilyen jellegű megbeszélésen megvitatták: mit tehet az ifjúsági szervezet, hogy jobb minőségű lakások épüljenek, mint arra többen is rámutattak, nem keveset. az építőipari kivitelésben dolgozók 40 százaléka ugyanis fiatal. a tanácskozáson fölterképezték azt is, hogyan juthat minél több fiatal lakáshoz. juhász andrás, a kisz központi bizottságának titkára ismertette mindazt, amit az ifjúsági szövetség vezetői tettei a lakásgazdálkodásban tettek és tesznek.

a fiatalok lakásgondjáról, s a megoldás lehetőségeiről szólva, számos követésre méltó kezdeményezésről számoltak be az eszmecsere résztvevői. a kisz kb indítványára például miskolcon október 1-től vállalkozáson alapuló lakáscsere-szervezetet hoznak létre. ezt mintaként ajánlják más városoknak is. debrecenben is számos példa akad a fiatalok lakáshelyzetének javítására: a meglévő három garzonház mellé a város még most körvonalazódó legújabb lakótelepén, a tócsókertben, négy 160-160 lakásos garzonházat építenek a fiatal házásoknak./mti/

- . -

bb.87. időjárásjelentés

ig ie

1981 június 26.

csak lassan csökken a felhőzet - várható időjárás az ország területére szombat estig:

csak holnap napközben várható a felhőzet csökkenése, és akkor már egyre kevesebb helyen valószínű eső; a déli, délnyugati szél többfelé élénk, illetve időnként erős lesz.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 22 és 27 fok között. /mti/

- . -

18.30/ig

- 46 -

1980

bb.84. ezernél is több résztvevő a sobieski emléktúrán

ber/az/zsu ie

1981. június 26.

az esztergomból induló sobieski emléktúrán mintegy 400 csónakkal az n több mint ezren vesznek részt. a 23. ilyen rendezvényre 200 lengyel vendég érkezett a városba. a hagyományokhoz híven a duna parti sobieski szobor megkoszoruzásával kezdődött a többnapos esemény. szép zoltán, a hazafias népfront városi bizottságának titkára emlékezett meg arról, hogy 1683-ban sobieski jános lengyel király felszabadította esztergomot a török uralom alól. ennek 250. évfordulóján, 1933-ban állították fel az emléket őrző szobrot.

a koszoruzási ünnepség után a lengyel és magyar turavezetők baráti összejövetelen találkoztak a város állami és társadalmi vezetőivel, a budapesti lengyel nagykövetség munkatársaival, a lengyel kultúra, a bem józsef magyar-lengyel baráti társaság, az otsh és a magyar természetbarát szövetség vezetőivel. a résztvevők szombaton indulnak utnak, lefelé a dunán. kisoroszi-ban táboroznak. vasárnap reggel ismét vizre szállnak és 50 kilométeres utjuk budapestén ér véget. a fővárosban a magyar természetbarát szövetség a ganz mávag vizitelepén baráti találkozóval zárja a turát./mti/

- . -

bb.85. a homérosz énekkar hangversenye a zeneakadémián

t/me/ve/zsu ie

1981. június 26.

a zeneakadémián hangversenyezett pénteken a vakok és gyengélátók országos szövetségének homérosz énekkara. a népszerű együttes műsorában bach, ha:ndel, bruckner, mozart, monteverdi, beethoven, brahms, bartók, farkas ferenc műveit szólaltatta meg. vezényelt, orgonán és zongorán kísért pesko györgy, orgonaművész, közreműködött barna mária és németh tamás./mti/

- . -

19.15/zsu

-47-

20.00

abb.86. szerkesztőségek figyelmébe!

zsu ie

1981. június 26.

mai bb.79./együtmüködési .../ 2. bek. 1-2. sorában a
név helyesen:

dr. José Antonio Muñoz-Delgado Ortiz

/mti/

-.-

bb.87. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981.
június 26-án 14.00 órától zárásig

zsu ie

1981. június 26.

41. tudományos kollokvium kecskeméten
42. kalocsai rózsák, matyó tulipán ...
43. aratási ügyelet
44. jubileumi centrum-hétfő
45. hatszázötven szerződéses üzlet
46. flórián jubileum
47. kedvezményes tüzelőakció befejeződése
48. metrópótló buszok
49. mentesítő buszjáratok
50. közvetlen hajó járat budapest-szentendre között
51. két műszak a soproni autóklub kirendeltségén
52. befizetési határidő
53. takarékcsekk
54. rudas helyett gellért
55. magyar konyha-vacsorák
56. heves megyei tanács ülése
57. fotó-laborház
58. vas megyei tanács ülése
59. komló fejlesztése
60. tanácskozás martfűn
61. építőipari vállalatok ujitási, találmányi versenyének díjai
62. tájházak mezőkövesden
63. új vikendvonatok
64. vágányjavítási munkák
65. ifjúságnapok
66. számítógépes ügyvitel

/folyt.köv./

21.00/zsu

-48-

2120

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

parlament

bkk 1. nyitrai ferenccének, a ksh elnökének parlamenti
beszámolója

i ma/um rj dg

1981. június 26.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk nyitrai
ferenccének, a központi statisztikai hivatal elnökének
rövidített parlamenti beszámolóját, a pénteken elhangzó beszéd
szigorúan embargós, csak jelzésre használható fel!

x x x

a statisztikáról szóló 1973. évi v. törvény eddigi végre-
hajtásának tapasztalatai elé bevezetőben nyitrai ferenccé
kiemelte:

a több, mint 110 éves multu, sok értékes hagyományjal
rendelkező magyar állami statisztikai szolgálat a felszabadu-
lás után, a szocialista tervgazdaság igényeinek megfelelően
nyerte el új, kiteljesedett szerepkörét, aktívan segítette
és segíti a népgazdasági és társadalmi tervezőmunkát, egyre
nagyobb részt vállalva a társadalmi és gazdasági folyamatok
elemzésében is, statisztikai szolgálatunk ma már kiváló szak-
emberekkel és korszerű számítógépparkkal rendelkezik.

/folyt.köv./

- 1 -

bkk 1. /nyitrai ferencnének...1.folyt./um

korunk közismerten nagy „információéhsége”, összefügg a tudományos és technikai forradalommal, a termelő folyamatok mind nagyobb mértékű nemzetközivé válásával, a gazdasági és a társadalmi folyamatok iránti érdeklődés növekedésével, a mind bonyolultabb döntési folyamatokkal. e hatalmas kereslet kielégítésében nagy szerepe van a statisztikának, amely szervezett adatgyűjtéssel, rendszerezéssel és elemzéssel segítséget nyújt a döntések előkészítéséhez, azok végrehajtásának nyomán kíséreléséhez, széles körű publikációs tevékenységével pedig hozzájárul a közvélemény tájékoztatásához.

az állami statisztikai szolgálat alapvető törekvése, hogy hazánk társadalmi és gazdaságpolitikai céljainak megvalósítását sajátos eszközeivel mind hatékonyabban mozdítsa elő. ennek érdekében szervezze meg az ésszerű adatgyűjtést és feldolgozást, elkerülve az információs igények növekedésével párhuzamosan jelentkező túlburjánzási veszélyt. a statisztikai munka fontos feladata az is, hogy mind gazdagabb tartalmu információkkal mind jobban szolgálja az operatív tevékenységet.

e törekvések megvalósításában jelentett fontos állomást az 1973. évi V. törvény, amely az állami statisztika minden lényeges és tartósan érvényesülő elvét rögzíti, jogerőre emeli. e törvény keretjellegeten meghatározza az egységes és összehangolt statisztikai rendszer működési feltételeit. lehetővé teszi, hogy a statisztikai munka folyamatosan és rugalmasan alkalmazkodjon a társadalmi-gazdasági követelmények változásaihoz.

az utóbbi években gazdaságpolitikánkban új irányok érvényesültek, amelyek a mennyiségi növekedés helyett a minőségi fejlődést állítják előtérbe és a tevékenységek értékelésében mind nagyobb szerepet adnak a gazdasági munka hatékonyságának. a gazdasági fejlődés mai szakaszában egyre jelentősebb szerepet kapnak azok az információk, amelyek a gazdasági események és folyamatok minőségi tényezőit juttatják kifejezésre. csupán példaként: mind erőteljesebb az érdeklődés a termelés és az értékesítés szerkezetének alakulása, a szerkezet változásának mértéke, s a szerkezetváltozást befolyásoló tényezők ismertetése iránt.

/folyt.köv./

bkk 1. /nyitrai ferencnének...2.folyt./um

az elmúlt években meghatározó szerepet kapott munkánkban a hatékonyság vizsgálata, különös tekintettel a népgazdaság egyensúlyi helyzetét befolyásoló tényezőkre. egyre növekvő a jelentősége az energiagazdálkodás elemzésének, az erre ható tényezők bemutatásának, a tartalékok feltárásának is. a minőségi elemek nagyobb hangsúlyozza azt igényli, hogy újabb megfigyelési területeket is bekapcsoljunk az állami statisztika rendszerébe. az utóbbi években ennek kapcsán került sor a környezetstatisztika rendszerének kialakítására. a műszaki fejlődés figyelemmel kísérése tette szükségessé általában a licenc és a know-how vásárlások, valamint ezek hasznosításának országos áttekintését szolgáló statisztikai megfigyelés megszervezését.

társadalmunk egyre szélesebb demokratizálódásával összhangban széles körű az igény az olyan folyamatok elemzése iránt, mint amilyen a szociális és kulturális ellátás, az egészségügy, az oktatás, a szabadidő hasznos és célszerű eltöltése. e teendőket statisztikai rendszerünk fiatal és gyorsan fejlődő ágazatára, a társadalomstatisztikára nagy feladatokat rónak. fontos szerepe van a társadalomstatisztikai elemzésekben is a minőségi tényezőknek, elsősorban az életszínvonalra, az életmódra ható tényezők vizsgálatának. egyre nagyobb az érdeklődés a népesedés kérdései, köztük a gyermekek számának alakulása iránt. nem kevésbé jelentős az egyes társadalmi rétegek, köztük a fiatalok, a pályakezdők, valamint az élet másik szakaszában lévők, a nyugdíjasok helyzetének elemzése. az új igények alapján vizsgáljuk a lakosság időmérlegét, tehát azt, hogy a rendelkezésre álló időből mennyit fordítunk munkára és hogyan hasznosítjuk a szabadidőt. az új típusu információk körében vizsgáltuk az utóbbi években a lakáshoz jutás alakulását, a lakásellátottságot, a háztartások felszereltségét és sok más, az életkörülményeket befolyásoló tényező változását.

/folyt.köv./

bkk 1. /nyitrai ferencnének...1.folyt./um

korunk közismerten nagy „információéhsége”, összefügg a tudományos és technikai forradalommal, a termelő folyamatok mind nagyobb mértékű nemzetközivé válásával, a gazdasági és a társadalmi folyamatok iránti érdeklődés növekedésével, a mind bonyolultabb döntési folyamatokkal. e hatalmas kereslet kielégítésében nagy szerepe van a statisztikának, amely szervezett adatgyűjtéssel, rendszerezéssel és elemzéssel segítséget nyújt a döntések előkészítéséhez, azok végrehajtásának nyomán kísérséhez, széles körű publikációs tevékenységével pedig hozzájárul a közvélemény tájékoztatásához.

az állami statisztikai szolgálat alapvető törekvése, hogy hazánk társadalmi és gazdaságpolitikai céljaink megvalósítását sajátos eszközeivel mind hatékonyabban mozdítsa elő. ennek érdekében szervezze meg az ésszerű adatgyűjtést és feldolgozást, elkerülve az információs igények növekedésével párhuzamosan jelentkező túlburjánzási veszélyt. a statisztikai munka fontos feladata az is, hogy mind gazdagabb tartalmu információkkal mind jobban szolgálja az operatív tevékenységet.

e törekvések megvalósításában jelentett fontos állomást az 1973. évi V. törvény, amely az állami statisztika minden lényeges és tartósan érvényesülő elvét rögzíti, jogerőre emeli. e törvény keretjellegetően meghatározza az egységes és összehangolt statisztikai rendszer működési feltételeit. lehetővé teszi, hogy a statisztikai munka folyamatosan és rugalmasan alkalmazkodjon a társadalmi-gazdasági követelmények változásaihoz.

az utóbbi években gazdaságpolitikánkban új irányok érvényesültek, amelyek a mennyiségi növekedés helyett a minőségi fejlődést állítják előtérbe és a tevékenységek értékelésében mind nagyobb szerepet adnak a gazdasági munka hatékonyságának. a gazdasági fejlődés mai szakaszában egyre jelentősebb szerepet kapnak azok az információk, amelyek a gazdasági események és folyamatok minőségi tényezőit juttatják kifejezésre. csupán példaként: mind erőteljesebb az érdeklődés a termelés és az értékesítés szerkezetének alakulása, a szerkezet változásának mértéke, s a szerkezetváltozást befolyásoló tényezők ismertetése iránt...

/folyt.köv./

- 2 -

bkk 1. /nyitrai ferencnének...2.folyt./um

az elmúlt években meghatározó szerepet kapott munkánkban a hatékonyság vizsgálata, különös tekintettel a népgazdaság egyensúlyi helyzetét befolyásoló tényezőkre. egyre növekvő a jelentősége az energiagazdálkodás elemzésének, az erre ható tényezők bemutatásának, a tartalékok feltárásának is. a minőségi elemek nagyobb hangsúlyozza azt igényli, hogy újabb megfigyelési területeket is bekapcsoljunk az állami statisztika rendszerébe. az utóbbi években ennek kapcsán került sor a környezetstatisztika rendszerének kialakítására, a műszaki fejlődés figyelemmel kísérése tette szükségessé általában a licenc és a know-how vásárlások, valamint ezek hasznosításának országos áttekintését szolgáló statisztikai megfigyelés megszervezését.

társadalmunk egyre szélesebb demokratizálódásával összhangban széles körű az igény az olyan folyamatok elemzése iránt, mintamilyen a szociális és kulturális ellátás, az egészségügy, az oktatás, a szabadidő hasznos és célszerű eltöltése. e teendők statisztikai rendszerünk fiatal és gyorsan fejlődő ágazatára, a társadalomstatisztikára nagy feladatokat rónak. fontos szerepe van a társadalomstatisztikai elemzésekben is a minőségi tényezőknek, elsősorban az életszínvonalra, az életmódra ható tényezők vizsgálatának. egyre nagyobb az érdeklődés a népesedés kérdései, köztük a gyermekek számának alakulása iránt. nem kevésbé jelentős az egyes társadalmi rétegek, köztük a fiatalok, a pályakezdeők, valamint az élet másik szakaszában lévők, a nyugdíjasok helyzetének elemzése. az új igények alapján vizsgáljuk a lakosság időmérlegét, tehát azt, hogy a rendelkezésre álló időből mennyit fordítunk munkára és hogyan használjuk a szabadidőt. az új típusu információk körében vizsgáltuk az utóbbi években a lakáshoz jutás alakulását, a lakásellátottságot, a háztartások felszereltségét és sok más, az életkörülményeket befolyásoló tényező változását.

/folyt.köv./

- 3 -

bkk 1. /nyitrai ferencnének...3.folyt./um

az 1973. óta eltelt időszak több jelentős statisztikai akciói közül nyitrai ferencné ismertette például az 1980. évi népszámlálás, a most folyó mezőgazdasági összeírás, valamint az 1974. óta egységes módszereken alapuló munkaügyi adatfelvétel eredményét. nagy előrelépést jelent az államigazgatási munkában az állami népességnyilvántartás létrehozása. az elmúlt évek során kialakított egységes lakossági adatgyűjtési rendszer alkalmas arra, hogy egységes keretbe foglalja a reprezentatív lakossági adatgyűjtést anélkül, hogy a minta kijelölésének munka- és költségigényes folyamatát újra és újra el kelljen végezni.

közismert, hogy a kormány évek óta határozott erőfeszítéseket tesz az államigazgatási munka korszerűsítéséért és egyszerűsítéséért. ez nemcsak az információs munka, a statisztikai szervezet fejlesztését, hanem a feladatok ésszerűbb megosztását is jelentette. miként a felsoroltakból kitűnik: a törvény a statisztikai rendszert nem tekinti lezárt jellegűnek, hanem társadalmi és gazdasági valóságunk igényeihez idomuló élő organizmusnak tartja. ez a statisztikusok felelősségét még jobban alátámasztja.

ezt a rugalmasan fejlődő tevékenységet a statisztikai szervezet nem tudná ellátni a feladat végrehajtásában érdekelt szervezetek szellemi erőinek összehangolása nélkül. a törvény gyakorlati végrehajtásában az együttműködési készség érzékelhetően erősödött a vállalatoknál, a termelőszövetkezeteknél, az állami irányítás minden szintjén, miként az itt dolgozó statisztikusok, közigazdászok között is. ezért köszönet illeti a statisztikai tevékenység különböző területein közreműködők széles táborát. elismerés az adatösszeíróknak, számlálóbiztosoknak, hiszen áldozatos munkájuk, kötelességtudó tevékenységük alapvető támasz a valóságú információ biztosításához.

/folyt.köv./

bkk 1. /nyitrai ferencnének...4.folyt./um

a munkamegosztás eredményei már az utóbbi nyolc évben is kedvezőek voltak: sikerült az információs munkában jónéhány párhuzamosságot kiiktatni, lényegesen egyszerűbbé és ésszerűbbé téve a feladatmegosztást és az adatáramlást is. úgy gondolom: nemcsak mi statisztikusok, hanem az ország lakossága is érzi, hogy csökkent az ügyviteli és adminisztrációs munka, bár mértékével még távolról sem lehetünk elégedettek. ugyancsak sokat tettünk a rendszerszemlélet gyakorlati megvalósításáért, de e téren is még igen sok a megoldandó feladatunk.

a magyar statisztikai szervezet sajátosan új, szocialista hagyománya, hogy nemcsak számszerű információkat nyújt, hanem értékel és arra törekszik, hogy minősítse az egyes társadalmi és gazdasági folyamatokat. ma már korszerű információ-szolgáltatást nem lehet elképzelni anélkül, hogy a gazdasági és társadalmi jelenségek és folyamatok, valamint ezek változásának bemutatása mellett fel ne tárjuk a jelenségek és a folyamatok közötti oksági kapcsolatokat, összefüggéseket. azt is elvárja tőlünk a kormány, hogy elemzéseink alkalmasak legyenek a fejlődésben várható változások irányának, esetenként mértékének előrejelzésére is. fontos szerepet kaptak és ma már beépültek a népgazdasági tervek kialakításának folyamatába a gazdasági előrejelzések. a következő években tovább akarunk lépni a vállalati szándékok és akciók megismerésében, ezeket jobban figyelembe kívánjuk venni gazdasági előrejelzéseinkben.

a korszerű számítástechnika minőségi változást hozott a statisztikai adatfeldolgozásban. nagyon fontos feladat, hogy a több millió dollárért, rubelért beszerzett nagyértékű gépeket minél hatékonyabban használjuk ki és ezzel is rövidítsük a befektetések megtérülési idejét. hazánkban jelenleg 1162 számítógép dolgozik, köztük nagy, közepes és kis, valamint mini jelentős számban az információáramlásban alkalmazott gépek, számítógépek. a központi statisztikai hivatal az utóbbi években kialakította az egész népgazdaságra érvényes és az egyes ágazatokra vonatkozó adatbázisok rendszerét. ennek elemeiként működik a beruházási, a munkaügyi, az ipari, a mezőgazdasági és a külkereskedelmi „adatbank,, saját információs alapján több minisztérium és országos hatáskörű szerv is kialakította a maga adatbázisát. szükségessé vált tehát, hogy napirendre tűzzük e bázisok népgazdasági szintű koordinációját. megengedhetetlennek tartjuk ugyanis a párhuzamos adatgyűjtést, vagy azonos forrásokból a párhuzamos feldolgozást.

/folyt.köv./

bkk. 1./nyitrai ferencné... 5. folyt./rj

a törvényben rögzített feladatainknak megfelelően az állami statisztika munkájának középpontjában a tájékoztatás áll. e munka csak úgy lehet eredményes és gazdaságos, ha az információ-áramlásban érdekelt állami szervek szorosán együttműködnek, azonos elvek, módszerek alapján és egyező fogalmakkal dolgoznak. ennek érdekében a statisztikai koordinációs bizottság irányelveket adott ki. az információszolgáltatásban kifejlesztettük a különböző típusú tájékoztatók egymásra épülő, egymást kiegészítő rendszerét. az operatív gazdaságirányítás számára készül a havi statisztikai jelentés. a közvélemény tájékoztatását szolgálják az évtizedek óta rendszeresen megjelenő statisztikai évkönyveink, zsebkönyveink, s az alkalmakra készített szöveges-grafikonos kiadványok. ezek mellett hazánkat ismertető kis formátumu publikációk is megjelennek, részben a hazai lakosság, részben a külföld számára. a szakembereknek, az állami irányításnak készülő elemző tanulmányok között is vannak rendszeresen, évenként, vagy ritkább időszakonként megjelenők és vannak eseti, aktuális témákról összeállított tájékoztatók. napjainkban már rendszeressé váltak a különböző ágazatokról, gazdasági vagy társadalmi jelenségekről és folyamatokról készített nemzetközi összehasonlítások. az ilyen típusú tájékoztatás módot ad arra, hogy részletesebben mutassuk be fejlődésünket a nemzetközi adatok tükrében is.

a központi statisztikai hivatal megalakulása óta részt vesz a kgst statisztikai együttműködési állandó bizottságában, tevékenyen járult és járul hozzá a kgst országok statisztikai módszertanának egységesítéséhez és továbbfejlesztéséhez. a kgst gazdasági integráció komplex programja újabb feladatok elé állította a tagországok gazdaságstatisztikáját, valamint az e téren megvalósuló együttműködést. úgy véljük, hogy a jövőben a gazdasági együttműködés tartalmában és mélységében tovább gazdagodik, ezt természetesen statisztikai információinkban is követnünk kell. ez évtől alkalmazzuk a kgst országok, köztük hazánk gyakorlatában is az egységes környezetstatisztikai mutatószámok rendszerét, aminek kidolgozásában a magyar szakemberek jelentős szerepet vállaltak.

ugyancsak megalakulása óta veszünk részt az ensz európai gazdasági bizottság statisztikai munkájában, az elmúlt évtől pedig az ensz világ-szintű statisztikai bizottságának, valamint az ensz demográfiai bizottságának tevékenységében is. mindkét bizottság másodizben választották tagjává a magyar ksh képviselőjét.
/folyt.köv./

bkk. 1. / nyitrai ferencné... 6. folyt./rj

az 1973-as törvény határozottan előírja az adatok és az adatszolgáltatók védelmét, amit a központi statisztikai hivatal nagyon fontos kötelességének tart. évek óta határozottan küzdünk a felesleges, esetenként párhuzamos adatgyűjtések ellen. a jelenség mögött gyakran a statisztikai kiadványok elégtelen ismerete húzódik meg: könnyebb ismételtelten kérni egy-egy adatsort, mint megkeresni a rendelkezésre álló információk forrását. tapasztalataink szerint igen nagy nyomás nehezedik az adatszolgáltatókra a központi és a területi irányítószervek részéről. különböző vizsgálataink azt mutatták, hogy az adatkéréseknek kevesebb mint harmada származik a ksh-tól. mintegy 46 százalék a minisztériumok, főhatóságok és több mint 20 százalék az intézetektől, intézményektől, s máshonnan érkezett kérés. a szabályos rendben előírt adatszolgáltatások mellett, több esetben, a tanácsok közvetítésével kérnek jelentéseket különböző szervezetek, sokszor indokolatlanul részletezetten.

az állami statisztikai szervezet határozottan lép fel e jelenséggel szemben. de ezzel valahogy úgy vagyunk, mint a mesebeli sárkánnyal: a levágott fej helyett mindig új nő ki. ebben szerepe van annak is, hogy az adatszolgáltatási tevékenység ellenőrzése nem elég általános és hatékony. a sárkány összes fejét csak akkor tudjuk levágni, ha az adatszolgáltatók jelzik a szakszerűtlen és indokolatlan adatkérési igényeket és így a hivatal élhet a törvény adta felhatalmazásával, az ilyen jellegű akciók megszüntetésére. a minisztertanács 1976-ban intézkedett az indokolatlan, jogellenes adatgyűjtések megakadályozásáról. az adatszolgáltatók védelmét szolgálja az a rendelkezés is, amely szerint olyan adatgyűjtést, ahol a kérdőíven az elrendelő szervezet megnevezése és az elrendelés száma nincs feltüntetve, nem köteles az adatszolgáltató teljesíteni. e jog törvényesítésére is van példa, bár még nem elég gyakori.

hivatalunk állandóan vizsgálja az adatgyűjtési tevékenység ésszerű csökkentésének lehetőségeit. az utóbbi években az egyszerűsítésre irányuló felülvizsgálat nyomán a ksh adatgyűjtéseinek száma az 1975. évi 802-ről 1980-ra 40 százalékkal, 478-ra csökkent. a közeli jövőben az egyszerűsítés útján tovább akarunk lépni.

/folyt.köv/

bkk. 1. /nyitrai ferencné... 7. folyt./rj

a központi és az igazgatási statisztikában növelni kívánjuk a mintavételes adatgyűjtést és az ezen nyugvó elemzéseket. számos esetben ezek az ugynevezett reprezentatív felmérések ugyanolyan jól értékelhető eredményt hoznak, mint a teljeskörű, országos méretű felmérések, s ugyanakkor a munka- és költségigény lényegesen kisebb.

statisztikai munkánk fejlesztése nem mentes a gondoktól, problémáktól. az új elemeket úgy kell beiktatni, hogy ezek ne jelentsenek többletterhet sem az adatokat szolgáltatóknak, sem a feldolgozó, elemző szervezeteknek. ezért rendszeresen felül kell vizsgálni a korábbi gyakorlatot, kigyomlálva az elhagyható, a kevésbé aktuálisat - ahol lehet - ritkítani az adatgyűjtés gyakoriságát.

a statisztikai törvény tág kereteket nyújt a statisztikai munka fejlesztésére. a következő 2-3 évben az egyik legjelentősebb fejlesztési teendő a jelenlegi statisztikai rendszer további korszerűsítése. korunkban a gazdaság és a társadalom jelenségei, folyamatai egyre inkább összefonódnak, egymásra kölcsönösen hatnak. elemzésük újabb minőségileg a korábitól eltérő módszerek alkalmazását teszi indokolttá.

az állami statisztika integrált fejlesztésében a legfontosabb

a társadalomstatisztikán belül a megfigyelt jelenségek és folyamatok, számbavétele, a gazdaságstatisztikán belül a különböző ágazatok, a gazdaság- és a társadalomstatisztika; az országos és a területi adatok statisztikai megfigyelése között összehangolt fejlesztés. ugyanez az igény a több célú, országosan egységes alapnyilvántartások statisztikai információ céljára való felhasználásában. indokolt, hogy megfelelő összekötő kapcsokat találjunk a gazdaság- és a társadalomstatisztika között az egyedi adatok sokoldalú felhasználhatósága érdekében. ilyen összekötő kapocs a társadalmi jelzőszámok rendszere, amellyel - a társadalmi tényezők mellett - a gazdasági aktivitást, szerepkört is vizsgáljuk. számos más elem is van, amely nélkülözhetetlen többek között a gazdasági háttér és az élet-színvonal kapcsolatának elemzéséhez, a teljesítmények és a bérek alakulásának vizsgálatához. e feladatok jelentőségét az mszmp xii. kongresszusának határozatai és a vi. ötéves tervtörvény még jobban kiemelték, ezzel irányt mutatva a statisztika továbbfejlesztésének.

/folyt.köv./

bkk. 1. /nyitrai ferencné... 8. folyt./rj

a statisztikai törvény végrehajtása nem lezárt folyamat. az információs tevékenység fejlesztése azonban nemcsak a szakma művelőinek dolga, hanem társadalmunk ügye is. ezért e fórumon is kérem a különböző adatszolgáltatók, s elsősorban a lakosság megértését munkánk támogatásához - mondotta befejezésül a ksh elnöke.

/mti/

parlament

bkk 2. az országgyűlés nyári ülészakának második napja

t gi/gy/km/ma/tm um dg

1981. június 26.

pénteken délelőtt 10 órakor a parlamentben folytatta munkáját az országgyűlés nyári ülészakája.

Legfelső törvényhozó testületünk ülésén megjelent: Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, Kádár János, az MSZMP központi bizottságának első titkára, Lázár György, a minisztertanács elnöke; ott voltak az MSZMP politikai bizottságának más tagjai, a központi ellenőrző bizottság elnöke, a KB titkárai, az elnöki tanács és a kormány tagjai, az emeleti páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője.

az elfogadott napirendnek megfelelően a magyar népköztársaság 1980. évi költségvetésének és a tanácsok 1976-80. évi pénzügyi tervének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat vitájával folytatódott a tanácskozás. elsőként Juhász Mihály

/bp. 65. vk./, a papíripari vállalat vezérigazgatója emelkedett szólásra.

/folyt.köv./

- 10 -

10.10/um

3P

U.

parlament

bkk 2. /az országgyűlés nyári...1.folyt./um

kiemelte: múlt évi ipari teljesítmények - az eredményt tekintve - vállalatonként eltértek. a legfőbb tapasztalat, hogy a magasabb követelmények reálisak és teljesíthetők.

iparunkban továbbra is jelentős szellemi és anyagi tartalékok várnak kiaknázásra. ezt a kis- és nagyvállalatok utóbbi másfél esztendő munkájának tapasztalatai is igazolják. a bevezetett új termelői ár- és szabályozó rendszer - a világpiaci hatások közvetítésével - javította a gazdasági tisztánlátást. a világgazdaság változásai, szoritásai tükrében még inkább kitűntek versenyképességünk gyenge pontjai, alkotó munkánk nem kielégítő hatékonysága. alkalmazkodó képességünket azonban máris seregnyi jó példa igazolja. a korábban magas termelésnövekedési ütemhez szokott vállalatunk, gyáraink nem könnyen - ám végül is sikerrel - láttak a hatékonyság javításához.

munkahelyének eredményeiről, törekvéseiről szólva a képviselő elmondta: nagy vívmányt tartják, hogy termelő berendezések kihasználtságát - nemzetközi összehasonlításban is kedvező szintre - 90 százalékra emelték. vállalatuk sok vonatkozásban kapcsolódik az energia-racionalizálási és a másodlagos nyersanyagok felhasználásának programjához. működésük további erősítésének tartják: a vállalaton belül nagy súlyt helyeznek arra, hogy a tudományos kutatások eredményei mielőbb meghonosodjanak a termelésben. egyetértenek azokkal a központi törekvésekkel, amelyek a tudomány és a termelés még szorosabb kapcsolatát, gyakorlati megvalósítását hivatottak biztosítani. az újra való fogékonyságnak is köszönhető, hogy a papíripar időben alkalmazza a tudományos, technikai vívmányokat. így volt ez a nyersanyag-bázis megváltoztatása, a számítástechnika folyamatszabályozási célra való alkalmazása, a szakosodás és a gazdasági integráció fejlesztésében is. még eredményesebb lenne e tevékenység - hangsúlyozta a képviselő -, ha a műszaki fejlesztési folyamatok finanszírozása jobban összhangban lenne az ármechanizmussal, ha a pénzügyi források rugalmasabban igazodnának az igényekhez.

/folyt.köv./

- 11 -

11.10/um

3P

12P

bkk 2. /az országgyűlés nyári2.folyt./um

mivel a törvényjavaslat vitájához több hozzászóló nem jelentkezett, az elnöklő cservenka ferencné hetényi istván

pénzügyminiszter^{nek} adta meg a szót.

a pénzügyi tárca vezetője válaszában bevezetőjében egy régi megállapítást idézett: a történelem az élet tanító mestere; bár a történészek aligha egyeznének bele, hogy a tavalyi esztendő történelmének tekintsük. mégis történelem annyiban, hogy a tavalyi tapasztalatokból nagyon sokat okulunk, s az 1980-as intézkedések, folyamatok rendkívül sok pozitív tendencia továbbvitelére ösztönöznek. a törvényjavaslat bizottsági előadója a felszólalt képviselők megerősítették, hogy a gazdaságban hosszan tartó és nagy aktivitással megindított folyamatról van szó, amelyben minden kérdés megoldása, minden eredmény egyúttal új feladatokat is állít. e teendők megoldásán állhatatosan együtt kell dolgozni. a hozzászólások nagyon sok témát öleltek fel, egy részük rendkívül bonyolult ezért komoly vizsgálatot érdemel. ezekre a rögtönzött válasz nem adna kellő megoldást. a kormány - eddigi gyakorlatának megfelelően - az összes észrevételt, javaslatot megvizsgálja, s az előrehaladás érdekében a lehetőségek, az érde-
miség szerint intézkedik.

a vitában többen foglalkoztak az ipar kérdéseivel. méhes lajos ipari miniszter hozzászólása bemutatta az ipar, az iparirányítás jelenlegi helyzetét, gondjait és feladatait. a haladás tényei mellett kétségtelenül van több - nem is új keletű - gond, s a kormányzat elhatározott szándéka, hogy ezeket folyamatosan megoldjuk. ilyen teendő a gépipar szelektív fejlesztése, a háttérpar fejlesztése, az alkatrészellátás javítás, amelyekről többek között weiszböck rezsőné is szólt. a kormány nagy figyelemmel foglalkozik a vállalatok közötti szerződéses kapcsolatok és a felelősségi rendszer gyakorlati kérdéseivel, ellenőrzésével is. a vállalatok közötti együttműködés javítása óriási tartalékokat tárhat fel. egyébként éppen ma reggel irtam alá egy rendeletet - mondotta hetényi istván - amelynek nyomán remélhetően némi előrehaladás következik a felesleges és el-
fekvő készletek hasznosításában.

/folyt.köv./

- 12 -

12.45/um

BP

bkk 2. /az országgyűlés nyári....3.folyt./um

az ipari feladatok közül a miniszter külön is kiemelte: a strukturaváltás, a háttérpar és az alkatrészellátás területén egyaránt javulást hozhat a nemzetközi munkamegosztás továbbfejlesztése. a külkereskedelmet a kormányzat nem tekinti egyszerűen mennyiségi mérlegkérdésnek, tudja: ez az ipari struktúra fejlesztésének egyik legalapvetőbb eszköze. a kgst-országokkal kialakított, s most már öt évre szóló, tervkoordinációban egyeztetett együttműködési lehetőségek a folyamatban fontos szerepet töltenek be. jól megfontolt, a kölcsönös érdekeken alapuló együttműködés továbbépítésén kell munkálkodni a kgst tagországok között, olyan bizalmi légkörben, amelyben elsőrangú feladat a mindenkor vállalt kötelezettség teljesítése. attól soha nem térhetünk el, hogy vállalt kötelezettségeinket a kölcsönösség alapján teljesítsük.

a jelentősebb kérdések közül kiemelkedett néhány, a szénbányászathoz kapcsolódó észrevétel - mondotta a továbbiakban a pénzügyminiszter. ezzel összefüggésben tájékoztatta az országgyűlést, hogy a mecseki szénbányászat fejlesztésének célját az állami tervbizottság már korábban jóváhagyta, s októberben napirendre került a beruházási javaslat. az ipar vezetőitől, a baranya megyei tanácstól azt kéri, hogy ennek a beruházásnak az előkészítését minden erővel segítsék, s ez biztosíthatja a kokszttermeléssel összehangolt fejlesztést. ezt azért is hangsúlyozni kell, mert karkus sándor éppen a márkushegyi bánya építésének példáján bizonyította: a jó módszerek megválasztása, a megalapozott előkészítés olyan jelentős beruházási sikereket hozhat, amely ma még e tevékenységben nem általános. ugyancsak a baranya megyei képviselő vetette fel a jövedelmek bányászati üzemek közötti elosztásának kérdését úgy vélve: nem feltétlenül indokolt öt évre előre is - szóba került dilemma vetődik fel: mennyire állandó, avagy mennyire változó egy szabályozó. ami a konkrét témát illeti, a pénzügyminisztérium kész megvizsgálni egy jobb megoldást, amelyet a bányák közös igazgató tanácsa kialakít.

a fejlesztési alappal kapcsolatos gondok között juhász mihály képviselő utalt a szinten tartás fontosságára. hetényi istván megerősítette: ez a vállalati stratégia egyik alapvető kérdése, vagyis a vállalatoknak meglévő forrásaik egy részét valóban, tartósan, a fenntartásra kell fordítaniuk. gyakran a hitelekkel „megfejtelt”, új fejlesztések vezetnek a meglévő értékek elhanyagolásához.

/folyt.köv./

- 13 -

12.55/um

BP

bkk. 2. / az országgyűlés nyári... 4. folyt./rj

Áttérve a mezőgazdaság kérdéseire a válaszadó miniszter úgy értékelte a hozzászólásokat, hogy azok megerősítették: az ágazat jó eredményei mellett a termelésben, a költséggazdálkodásban itt is található tartalékok. Árakról, jövedelmezőségről szólva mondotta, hogy a sertésenyésztés helyzete kielégítő, megvan az ösztönzés is, annak ellenére, hogy a költségek az utóbbi esztendőben e területen is növekedtek, ezt a felvásárlási árakkal, s legutóbb bizonyos háztáji adórendelkezésekkel sikerült úgy ellensúlyozni, hogy a tenyésztési kedv megmaradt. A pénzügyi kormányzat tudja: a mezőgazdasági termelés költségei nőnek, ezért - a hatékonyságra ösztönzés mellett - a felvásárlási árak alakításával akarja elősegíteni a termelési kedv fennmaradását. A vitában szó esett a vízdíjak nagyarányu változásáról. Tény azonban, hogy a víz mai árában semmiféle külön adó vagy nyereség nem szerepel, olyannyira, hogy az ár ma sem fejezi ki a tényleges költségeket. A hirtelen áremelés mégis figyelmeztető jel, tulajdonképpen önkritikus megjegyzésre készítet. Hiba volt tiz esztendőn át érintetlenül hagyni, s azután hirtelen felemelni a térítést. Az árpolitikát folyamatosan, a költségekhez gyorsabban alkalmazkodva kell alkalmazni.

Többen felvetették a tanácsi fejlesztés, - gazdálkodás kérdéseit. Örömmre ad okot - mondotta a miniszter -, hogy sok hozzászóló megerősítette: a tanácsi gazdálkodásban is szükség van szelekcióra, rangsorolásra, takarékosagra. Szólt a települések alapellátásának eltérő értelmezéséről, a gond az ülés szakvitájában is tükröződött. Részben természetes, hogy a tervhivatal, a minisztérium - sajátosságának, feladatának megfelelően - alapellátásként mást-mást emel ki. A pénzügyminisztérium a döntések előkészítésekor a minisztertanács által központilag meghatározott szereppel, feladattal számol.

Több bírálat érte a településfejlesztési koncepciót, illetve az utóbbi esztendőben kialakult - különösen a kistelepülésekre jellemző - gyakorlatot. A tiz évvel ezelőtt elfogadott településhálózati koncepció jó szolgálatot tett, s az már másik kérdés, hogy egy évtized után - a gyakorlat alapján - igazításra szorul. A megyeszékhelyek viszonylag nagyarányu fejlesztése egészében nem helyteleníthető, ha az elmúlt 10-15 évre gondolunk.

/folyt.köv./ 12.55 rj

3P

bkk. 2. / az országgyűlés nyári... 5. folyt./rj

azonban úgy tűnik: ez a folyamat nem tartható fenn a végtelenségig. Baranya megyében például az utóbbi öt évben pécs városára költötték a fejlesztések 80 százalékát, most viszont csak 64 százalékkal számolnak, tehát örvendetesen egészséges folyamat indult, s más országrészekben is vannak már hasonló tapasztalatok. A minisztertanács az elmúlt hetekben hozott határozatot a településhálózati koncepció több kérdéséről. A döntés a vitában bírált jelenségek tetemes részét megszünteti.

Ezt követően hetényi István tőzsér gáspárnak, a nógrádi bányászkolónia még meglévő egészségtelen lakásainak felszámolását szorgalmazó észrevételére válaszolva elmondotta; a vi. ötéves tervben van pénz erre, több az előző tervidőszakénál.

Befejezésül köszönetet mondott az országgyűlésnek a kormány munkáját segítő hozzászólásokért. Kiemelte: tudatában vagyunk annak, hogy a gazdasági tervek megvalósítása a vállalatok, a szövetkezetek és a költségvetési intézmények feladata, s az irányítás felelőssége óriási. Fritz László felszólalásával egyetértésben huzta alá a személyi tényezőket, a vezetési készséget, a káderfejlesztés jelentőségét. Az irányítás a gyakorlati munkát nem tudja helyettesíteni, segítenie kell. A jó szabályozás az, amelyben a jó vezetők okosan tudnak dolgozni; rossz szabályozás esetén a jó szakemberek sem tudnak eredményesen tevékenykedni.

Hetényi István válasza után határozathozatal következett. Az országgyűlés a magyar népköztársaság 1980. évi költségvetésének és a tanácsok 1976-1980. évi pénzügyi tervének a végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, az eredetileg beterjesztett összegekkel egyhangulag elfogadta.

A határozathozatalt követően nyitrai Ferencné államtitkár, a központi statisztikai hivatal elnöke terjesztette elő a statisztikáról szóló 1973. évi v. törvény eddigi végrehajtásáról szóló beszámolót.

Beszédét a mai bkk. 1. számú hírünkben közöltük. Az em b a r g őt az alábbi javítások figyelembe vételével fel-

oldjuk!

/folyt.köv./

13.05 rj

3P

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés nyári.. 6. folyt./rj

az 1. folyt. 2. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

..gazdaságpolitikai céljainak megvalósítását..

a 2. folyt. 6. sorában a szöveg helyesen:

.. a minőségi elemek nagyobb hangsúlya azt igényli..

az 5. folyt. 1. bek. 13. sorában a szöveg:

..hazánkat ismertető publikációk is megjelennek..

az 5. folyt. utolsó bek. utolsó sorában a szöveg:

..mindkét bizottságnak másodizben..

a 6. folyt. 2. bek. utolsó előtti sorában a szöveg:

..e jog érvényesítésére is van példa..

/folyt.köv./
13.10 rj

-16-

3P

parlament

bkk 2. /az országgyűlés nyári..7.folyt./um

tóth istván /bács-kiskun m./ 9 vk./ a kiskunmajsa és kör-

nyéke vizgazdálkodási társulat főmérnöke az országgyűlés terv- és költségvetési bizottsága, valamint a oács-kiskun megyei képviselőcsoport véleményét összegezte felszólalásában.

a terv és költségvetési bizottság megállapította: a magyar statisztikai beszámoló-rendszer sokat fejlődött az utóbbi években, a statisztikai törvény legfőbb célkitűzései megvalósultak, bár a végrehajtás nem tekinthető befejezettnek. további erőfeszítések szükségesek ahhoz, hogy a törvényben foglaltak maradéktalanul érvényesüljenek. példaként említette, hogy az információs rendszer a gyakorlatban az ágazati-, központi irányítás igényeit jól kielégíti, viszont ez nem minden esetben mondható el a területi tervezésben és irányításban. célszerű lenne, ha a területi statisztikai adatok a jelenleginél gyorsabban és kellő részletességgel állnának rendelkezésre.

a jól működő statisztikai rendszer nélkülözhetetlen eszköz a vezetés, az irányítás kezében - hangsúlyozta a képviselő, majd rámutatott: ez a rendszer képet ad arról, hogy a korábban elhatározott intézkedések hogyan valósulnak meg a mindennapi életben. különösen fontos ez a mostani gazdasági helyzetben, amikor a korábbinál is gyorsabban és pontosabban kell meghatározni a gyakran változó követelményeknek megfelelő cselekvést.

a tervezésnek is fontos eleme a megalapozott helyzetelemzés, amely feltételezi a beszámolási rendszernek egy-egy tervcikluson belüli stabilitását az adatok megalapozottságát, a vezető szervek információigényének kielégítését, a tájékoztatás színvonalának növelését és gyorsaságát, mindenkor figyelembe kell azonban venni az adatszolgáltatók teherbírását és a határidők realitását is.

az adatszolgáltatók kedvezőnek értékelték a központi statisztikai hivatal intézkedését, amelynek eredményeképpen a kötelező adatszolgáltatások számát csökkentették s megteremtették az indokolatlanul párhuzamos, vagy szakszerűtlen statisztikai tevékenység visszaszorításának lehetőségét. ugyanakkor még jelenleg is nagy az adatszolgáltatási kötelezettség. lehetne ezen változtatni, ha az állami statisztika egységes rendszerébe tartozó - s azon kívüli - szervezetek adatigényeit a legszükségesebbre szállítanák le és maradéktalanul eleget tennének az önkéntes adatszolgáltatáson alapuló, statisztikával kapcsolatos rendelkezéseknek.

/folyt.köv./

- 17 -

13.15/um

3P

bkk 1. /az országgyűlés nyári ...8.folyt./um

a terv- és költségvetési bizottság meglelégedéssel állapította meg, hogy az utóbbi években nagy mértékben megnőtt a statisztikai adatok megbízhatósága, a statisztikai tájékoztatás összességében megfelelő. akad azonban a rendszeren belül néhány finomítani való, célszerű lenne például, ha a közvélemény gyakrabban jutna olyan statisztikai tájékoztatásokhoz, amelyek a lakosság széles rétegeihez szólnak, népszerű formában, közérthetően, olvasmányosan segítik az eligazodást a jelenkor egyáltalán nem egyszerű gazdasági jelenségeinek utvesztőjében.

a képviselő ezt követően elemezte a központi statisztikai hivatal megyei igazgatóságainak tájékoztatási tevékenységét, kiemelve, hogy ezek a szervezetek egyre jobban segítik munkájukkal a megyei vezetést, a továbbiakban szövelt arról, hogy az állami népszámlálást ma még nem tölti be teljes egészében azt a hivatást, amelyet a kormány meghatározott, mielőbb el kellene érni, hogy az állami népszámlálást hivatal ne csak kérjen, de szolgáltatson is megbízható adatokat a területi szervek munkájához, rendezetlen még például a két népszámlálás közötti időben a lakásadatok nyilvántartása, napjaink egyik legfeszítőbb társadalompolitikai gondja a lakáshiány, nem kielégítőek a lakásépítés tervezéséhez szükséges információk, megoldatlan a megszűnő vagy elhagyott lakásoknak - főleg a tanyáknak - a lakásállományból való törlési lehetősége, s ez ahhoz vezet, hogy a valóságosnál több lakást tart nyilván a statisztika, indokolt tehát, hogy a reális számbavétel érdekében az adatszolgáltató táncsok javítsák munkájukat, s ezt tegye lehetővé a lakásstatisztika adatfelvételi rendszere is.

sas kálmán /heves m. 4. vk./, a cement- és mészművek béalapát-

falvi gyárának igazgatója kiemelte: a statisztikai törvény kedvezően hatott az adatszolgáltatók gyakorlati munkájára, s a statisztikai hivatal információs tevékenységére egyaránt. ésszerűsödött, összehangoltabb lett e tevékenység, mindez azonban nem jelenti azt, hogy egyértelműen és gondok nélkül érvényesülnek a jogszabályok, a minisztériumok, az országos hatáskörű szervek munkájában is - csökkenő mértékben ugyan - maradt olyan visszáság, amely az adatszolgáltatókat felesleges munkával terheli, az is igaz, hogy a rendeletek végrehajtására és ellenőrzésére nem fordítottak kellő gondot, s a jogszabályok megsértőit sem vonták felelősségre.

/folyt.köv./

- 18 -

13.20/um

3P

bkk 2. /az országgyűlés nyári...9.folyt./um

az információ-éhség kapcsán szövelt a képviselő az adatszolgáltatást gyakran övező türelmetlenségről, így volt ez a szabályozó változások időszakában, a múlt esztendő elején is, pedig megalapozatlan, néha „botcsinálta”, gyors statisztikákból, tervszámokból hibás megállapítások kerekedhetnek ki, amelyek azután helytelen következtetésekhez, rossz döntésekhez vezethetnek. gondokat okoz az a metodika is, amelyet a „vezetéshez, irányításhoz szükséges”, jogcímrel a trösztök, a termelési rendszergazdák gyakorolnak. ezzel hevesben - s a képviselő tudomása szerint más megyében is - az adatszolgáltatás túllépi az ésszerűség határát, mindezek ellenére a statisztikai törvény módosítására - ideértve a végrehajtási utasítást is - nincs szükség, a meglévő jogszabályok következtetés érvényesítése és betartása a fő feladat, együtt az információs rendszerek összehangolásával, ésszerűsítésével, a főhatóságok a maguk területén tegyenek eleget kötelezettségeiknek, érvényesítsék jobban az ágazati felelősséget, már csak azért is, mert hevesben például a ksh-n kívül évek óta nem akadt olyan közép- vagy felső irányító szerv, amely az adatszolgáltatási munkát ellenőrizte volna, sőt még az érdeklődésig sem jutottak el, a rendszerek ésszerűsítése, egységesítése, a számítástechnikán alapuló adatbázisok összekapcsolása mellett a ksh-nak következetesebben, határozottabban kell állást foglalnia a jogsértőkkel szemben.

dr. lukács jános /zala m. 3.vk./ a pacsei haladás tsz fő-

állatorvosa a zala megyei képviselőcsoport véleményét megfogalmazva elmondta, hogy a törvényi szabályozás óta eltelt nyolc esztendő alatt a ksh dicsőre méltó munkát végzett, a statisztikai törvényben meghatározott fő feladatok megvalósultak, még mindig sok azonban a jogszabályellenes és engedély nélküli adatgyűjtés; az adatokat kérő vállalatok, szövetkezetek és intézmények nem minden esetben tartják be a statisztikai törvény előírásait.

szűkebb pátriájának tapasztalatairól beszámolva elmondta, hogy a ksh zala megyei igazgatósága évente átlagosan 140 vállalatnál, szövetkezetnél vizsgálja az állami statisztika keretében begyűjtött adatok tartalmi megbízhatóságát, tapasztalataik szerint az állami szektorba tartozó adatszolgáltatóknál kevesebb a hiba, a statisztikai fegyelem jó, a szövetkezeteknél azonban gyakoribb a helytelen, pontatlan adatközlés és a hibák esetenként nagyságrendileg is jelentősek.

/folyt.köv./

- 19 -

13.35/um

3P

bkk. 2. / az országgyűlés nyári... 10. folyt./rj

ezeknek a hiányosságoknak a nagy része a kitöltési utasítások nem kellő ismeretéből és a jelentések továbbítás előtti ellenőrzésének elmulasztásából fakad. Közrejátszik az is, hogy esetenként túlterheltek az adatszolgáltatók. egy megyei vizsgálat tapasztalatai szerint egy-egy adatszolgáltatónak ez év első negyedében átlagosan száz jelentést kellett továbbítani. fokozza a statisztikusok gondjait, hogy jelentési kötelezettségük nagyobb hányada valamennyi ágazatban januárra koncentrálódik. a legtöbb jelentést az ipari és az építőipari vállalatok adják. a tanácsok adatkérésein belül a munkaügyi osztályok adatigénye nőtt számottevően.

mészáros istván /békés m. 11. vk./ a szarvasi állami gazdaság

igazgatója rámutatott, hogy az igazgatási statisztika megfelelő mennyiségű adatot szolgáltat az irányító szervek döntés-előkészítéséhez. gond egyes szervezetek, intézmények bizonyos létező, tekintélyelv, alapján viszont részletes statisztikát kérnek, az adatszolgáltató olykor nem tudja, hogy ilyen helyen, önkéntes, munkát végez. gond, hogy a kisvállalatok adatszolgáltatási kötelezettsége ugyanolyan, mint a nagyvállalatoké, ahol ehhez megfelelő képzettségű szakemberekből áll rendelkezésre. fontos az is, hogy az adatgyűjtők - dolgozzanak a statisztika bármely ágában - kövessék figyelemmel a döntéseket, ne forduljon elő például az, hogy átszervezés után nemlétező vállalatoktól egy év után is kérjenek adatokat. megoldásra vár, hogy a vállalatok közötti kölcsönös információk eljussanak az adott helyre, mert az üzemek saját belső információs rendszerében nélkülözhetetlenek az olyan adatok, mint az azonos termékek önköltsége, vagy az egységnyi termékek energiafelhasználása. a rosszul kialakított belső adatgyűjtés, -szolgáltatás és -felhasználás napjainkban még nehezíti ezt a munkát.

végezetül a képviselő arra figyelmeztetett, hogy a megfelelő statisztikai képesítéssel rendelkező szakembereket jobban kell becsülni, azért is, mert jelenleg az adatfeldolgozást csak kevés fiatal tekinti életcéljának.

a beszámolóhoz több hozzászóló nem jelentkezett.

/folyt. köv./
13.20 rj

bkk. 2. / az országgyűlés nyári... 11. folyt./rj

nyitrai ferencné, államtitkár, a központi statisztikai

hivatal elnöke a felszólalásokra adott válaszában köszönetet mondott a hasznos észrevételekért. bebizonyosodott, hogy a képviselők jól érzékelik a gondokat, s alkotó módon járulnak azok megoldásához. a javaslatok, a szóvá tett hiányosságok többségét a statisztikai munkában a továbbiakban figyelembe kell venni. ilyen például az, hogy a statisztikai „csucsidőszakok”, terhelését csökkentjük, vagy hogy az önkéntes adatszolgáltatásoknál a valódi önkéntességnek és ne a tekintély-elvnek szerezzünk érvényt. további feladat az is, hogy több népszerű, közérthető kiadványt bocsássunk közre. a jövőben fokozott mértékben igyekezzünk eleget tenni annak az igénynek, hogy a „legnehezebb műfajban”, sulyos témákról közérthető nyelven szóljanak a tájékoztatók. további követelmény, hogy a beszámolási rendszerünk stabil legyen, ugyanakkor rugalmasan alkalmazkodjék a változó követelményekhez.

- úgy vélem, a felszólalások, a vita munkánkhoz újabb támogatást adott - hangsúlyozta befejezésül az államtitkár.

ezután határozathozatal következett. az országgyűlés a központi statisztikai hivatal elnökének a statisztikáról szóló 1973. évi v. törvény eddigi végrehajtásáról szóló beszámolóját, valamint a felszólalásokra adott válaszát jóváhagyólag tudomásul vette.

a napirendnek megfelelően interpellációk következtek.

szokola károlyné/somogy m. 8. vk./ a somogy megyei tanács

továbbképző intézetének igazgatója a munkaügyi miniszterhez a gyógypedagógiai intézetek térítési díjainak arányosítása tárgyában interpellált. elmondotta, hogy 1300-2000 forintos egy főre jutó családi jövedelemnél három kategóriában differenciálnak, míg 2000 forint fölött egységes a gyermekek utáni térítés. fordított megítélésre lenne szükség, hiszen az egyik somogyi intézetben a mintegy 141 gondozott gyerek közül 118 tartozik a 2000 forint fölötti kategóriához. a módosítás nem növelné az állami költségvetés terheit, de a társadalmi igazságérzet szempontjából fontos lenne.

/folyt. köv./
13.40 rj

bkk. 2. / az országgyűlés nyári... 12. folyt./rj

trethon ferenc munkaügyi miniszter jogosnak tartotta az

észrevételt, hozzátéve: más bentlakásos intézményekben is fel-lelhetők hasonló ellentmondások. éppen ezért a minisztérium a vi. ötéves tervidőszakban már eleve számolt a térítési díjak rendszerének korszerűsítésével, ami azonban alaposabb munkát, hosszabb időt igényel. az elképzelések között megtalálható a gyógypedagógiai intézetek térítési díjának felülvizsgálata is, s a képviselő észrevételeit figyelembe fogják venni.

a miniszteri választ az interpelláló képviselő, s az országgyűlés tudomásul vette.

radnóti lászló /somogy m. 10. vk./, a csurgói napsugár ipari

szövetkezet elnöke a propán-butángáz gépjárműhajtóanyagként való hasznosításával kapcsolatban interpellált az ipari miniszterhez. arra kért választ: tervezik-e a pb-gáz ilyen irányu hasznosítását, ugyanis - mint mondotta - környezetvédelmi és energiatakarékosági megfontolásokból szzinte az egész világon fokozottan térnek át a drágább benzín helyett az olcsóbb és tisztább üzemű propán-butángáz felhasználására a közlekedésben.

méhes lajos ipari miniszter az interpellációra adott válaszában

kiemelte: napjainkban valóban világszerte, előtérbe került a pb-gáz motorhajtó anyagként való felhasználása, különösen a nagy földgáztermelő országokban, például a szovjetunióban is. nagy figyelemmel kísérjük az ottani tapasztalatokat; kormányzatunk már 1979. óta foglalkozik e kérdéssel, amelynek vizsgálatát, - a megfelelő javaslat kidolgozását - az illetékes ágazati minisztériumok, szervek feladatául adta.

a közvélemény előtt azonban talán kevésbé ismert a kérdés ugyancsak fontos gazdasági oldala. jelenleg a pb-gáz árát helytelen lenne a benzín árával összehasonlítani. a propán-butángáz 80 százalékát a háztartásokban hasznosítják, ezért az árát állami támogatás teszi kedvezővé. a motor meghajtására szolgáló nyersanyagokat, így a benzín árát is a világpiaci árak határozzák meg, vagyis a gáz közlekedésben való felhasználása esetén indokolt lenne megszüntetni a szociális okokból nyújtott jelenlegi hozzájárulást, s a most feltételezett előny ezzel megszűnne.

/folyt.köv./
13.50 rj

bbkk. 2. / az országgyűlés nyári... 13. folyt./rj

mennyiségi oldalról sincsenek meg a feltételei, hogy máról-holnapra átállíthassuk a közlekedési eszközöket pb-gázra. a jelenlegi háztartási igények a vi. ötéves terv idején - a számítások szerint - további 10 százalékkal növekednek, így gyakorlatilag a teljes hazai termelés a lakossági felhasználást fogja szolgálni. ily módon csökkenne a még meglévő tartalékaink. a lakossági fogyasztáson felül jelenleg fennmaradó üzemanyag mennyiség is csupán a fővárosi autóbuszpark évi üzemanyagellátását tudná biztosítani.

egyébként az eddigi vizsgálatok szerint jóval hatékonyabb lenne a mezőgazdaságban vagy a vegyiparban pb-gáz hasznosítása, mint a közlekedésben. jó példa erre a bábolnai mezőgazdasági kombinát, ahol már megkezdődött a baromfitenyésztésben egy olyan pb-gázos infrasugárzó-rendszer kiépítése, amely 56 százalékos energiamegtakarítást tesz lehetővé. a kormányzat továbbra is foglalkozik a közlekedés ilyen irányu lehetőségeivel, viszont tény, hogy a hatodik ötéves terv idején nem számolhatunk a pb-gáz motorhajtóanyagként való felhasználásával. a távolabbi tervek is mindenekelőtt a nagyvárosok környezetvédelmi szempontjaira figyelemmel az autóbusz-park ilyen irányu lehetőségeit és műszaki feltételeit veszik számításba.

az ipari miniszter választát az interpelláló képviselő és az országgyűlés tudomásul vette.

az országgyűlés nyári ülészsaka apró antal elnöki zárszavával ért véget.

x x x

az országgyűlés pénteki napja dióhéjban

pénteken délelőtt a parlamentben folytatta munkáját az országgyűlés nyári ülészsaka.

az elfogadott napirendnek megfelelően a magyar népköztársaság 1980. évi költségvetésének és a tanácsok 1976-80. évi pénzügyi tervének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat vitájával folytatódott a tanácskozás.

/folyt.köv./
14.05 rj

parlament

bkk. 2. /az országgyűlés nyári... 14. folyt./rj

a vitában felszólalt:

juhász mihály/budapest, 65. vk./ a papiripari vállalat vezérigazgatója.

ezt követően hetényi istván pénzügyminiszter foglalta össze a vitában elhangzottakat.

határozathozatal következett. az országgyűlés a magyar népköztársaság 1980. évi költségvetésének és a tanácsok 1976-80. évi pénzügyi tervének a végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben, az eredetileg beterjesztett összegekkel egyhangulag elfogadta.

a határozathozatal után nyitrai ferencné államtitkár, a központi statisztikai hivatal elnöke számolt be a statisztikáról szóló 1973. évi v. törvény eddigi végrehajtásáról.

a beszámolóhoz hozzászólt:

tóth istván /bács-kiskun m. 9. vk./, a kiskunmajsa és környéke vizgazdálkodási társulat főmérnöke,

sas kálmán/heves m. 4. vk./, a cement és mészművek béalapát-falvi gyárának igazgatója.

dr. lukács jános /zala m. 3. vk./ a pacsai haladás tsz főállatorvosa,

mészáros istván/békés m. 11. vk./, a szarvasi állami gazdaság igazgatója.

ezt követően nyitrai ferencné államtitkár mondott zárszót, majd határozathozatal következett.

az országgyűlés a központi statisztikai hivatal elnökének beszámolóját, valamint a felszólalásra adott választ jóváhagyólag tudomásul vette.

/folyt.köv./

14.15 rj

-24-

3P

parlament

bkk. 2. / az országgyűlés nyári... 15. folyt./rj

ezután interpellációk következtek:

szokola károlyné /somogy m. 8. vk./ a somogymegyei tanács továbbképző intézetének igazgatója, gyógypedagógiai intézeteknél alkalmazott térítési díjak arányosítása tárgyában interpellált a munkaügyi miniszterhez.

az interpellációra trethon ferenc munkaügyi miniszter válaszolt, a miniszteri választ az interpelláló képviselő és az országgyűlés tudomásul vette.

radnóti lászló /somogy m. 10. vk./ a csurgói napsugár ipari szövetkezet elnöke a propán-butángáz gépjárműhajtóanyagként történő hasznosítása tárgyában interpellált az ipari miniszterhez.

méhes lajos ipari miniszter válaszát az interpelláló képviselő és az országgyűlés tudomásul vette.

ezzel az országgyűlés nyári ülészsaka - amelynek második napján felváltva elnökölt cservenka ferencné és apró antal - befejezte munkáját.

x x x

az országgyűlés második napjáról tudósítottak: győri margit, kárpáti miklós, mélykúti attila.

x x x x

javitások a bkk. 2. számú /az országgyűlés nyári.../ hirre:

a 2. folyt. 1. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

..hetényi istván pénzügyminiszternek adta..

a 3. folyt. 2. bek. 8. sorában a szöveg helyesen:
..előkészítését minden erővel segítsék,...

a 4. folyt. 2. bek. 5. sorában a szöveg:

..értelmezéséről, e gond az ülészsak...

az 5. folyt. 8. sorában:

tetemes részét megszünteti...

/folyt.köv./
14.20 rj

-25-

parlament

bkk. 2. /az országgyűlés nyári... 16. folyt./rj

az 5. folyt. 2. bek. 8. sorában a szöveg:

...nem tudja helyettesíteni, segítheti, kedvezőtlen esetben gátol-
hatja a jó szabályozás...

a 9. folyt. 1. bek. 13. sorában a szöveg:

...következetes érvényesítése és betartása...

a 10. folyt. 1. bek. 4. sorában a szöveg:

...döntés - előkészítéséhez, egyes szervezetek ...

üa. 6. sorában:

...olykor nem is tudja, hogy ilyen esetben „önkéntes”, ...

üa. 7-8. sorában:

...adatszolgáltatási kötelezettsége ugyanolyan...

a 13. folyt. 1. bek. 6. sorában

ily módon csökkennek a még

/mti/

14.30 rj

-26-

3P

bb.87./a belföldi ... folyt./zsu

- 67. aratási szemle somogyban
- 68. szerk. figy. /bb.38. németh károly -ra/
- 69. soproni ünnepi hetek
- 70. kőröshegyi hangversenysorozat
- 71. országos kórustalálkozó
- 72. óvári miklós békés megyei látogatása
- 73. pénteken hazaérkezett
- 74. vinkler lászló kiállítása
- 75. emlékkiállítás
- 76. szegvári falumuzeum
- 77. aratási rekord
- 78. építőipari kisz-vezetők tanácskozása
/78. számmal adott kitüntetési hírünket visszavontuk!!!!/
- 79. együttműködési megállapodás
- 80. orgonahangverseny
- 81. kitüntetés /gál péterné/ /ezt a hírt eredetileg 68. számmal adtuk/
- 82. görög kp titkárának látogatása /12.sz. jav./
- 83. időjárás
- 84. sobieski emléktúra
- 85. hangverseny a zeneakadémián
- 86. szerk. figy./bb.79. együttműködési/
- 87. hírjegyzék
/mti/

- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő : pásztor jános
szerkeszteték: halasi györgy
ágoston lászló
izsák erika

21.05/zsu

-49-

2182